

4p (2) 2628

DARBININKAS

Vol. LXXV, Nr. 39
Spalio - October 12, 1990

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

50 centų

Savaitės įvykiai

Spalio 2 vidurnaktį milijoni nei vokiečių miniai džiūgaujant, Vakarų ir Rytų Vokietijos susijungė į vieną ir pradėjo laisvą nuo jėgų nugalėjusių valstybių uždėtų varžtų gyvenimą.

Sov. S-gos užs. reik. ministras Šavardnadze, kalbėdamas J.T., įspėjo Irako prezidentą Saddam Hussein pasitraukti iš Kuveito, nes kitaip dėlto netrukus galys kilti karas.

Sov. S-gos Aukšč. taryba didelę balsų daugumą suteikė sąžinės laisvę savo gyventojams, leisdama privačiom organizacijoms steigti religines mokyklas, bet drausdama religiniam pamokoms naudoti valstybinių mokyklų patalpas ir religiją dėstyti kariuomenėje. Taip pat buvo uždraustas ir valstybinis ateizmo skelbimas.

JAV numato per ateinančius 12 mėn. atitraukti iš Europos 40,000 karių ir jų sudarytus dalinius išformuoti.

Kuveito emiras šeikas Jabar al-Ahmed al-Sabah, kalbėdamas J.T. sesijoj, paragino nenusileisti Irakui ir vykdyti prieš jį paskelbtas ūkines sankcijas ir pažadėjo 3-jo pasaulio valstybėm palengvinti skolų grąžinimą.

Japonijos min. pirmininkas Tashiki Kaifu numato pasiųsti į Saudi Arabiją neginkluotų karių įvairiam, nekariniam uždaviniams vykdyti.

Britanija ir Iranas atnaujino diplomatinis santykius. Jie buvo nutraukti Iranui paraginusi nužudyti britų rašytoją Salman Rushdie už islamo religijos įžeidimą jo poezijos knygoje.

Sov. S-gos prezidentas Gorbačiovas, pasinaudodamas jam suteiktom išimtinėm teisėm, įsakė respublikom ir vietinėm valdžiom pristatyti pagal kontraktus sutartus gėrybių kiekius ir pagrasino didelėm pinigine bausmėm už jo įsakymo nevykdymą.

Filipinų teismas nuteisė 16 asmenų, jų tarpe ir gen. Luther Custedio kalėti iki gyvos galvos už senatoriaus Benigno S. Aquino nužudymą.

Japonija sutiko pradėti pasitarimus su Šiaurės Korėja dėl diplomatinis santykių užmezgimo. Ji taip pat pažadėjo atlyginti okupacijos nuostolius.

Albanija siekia užmezgti diplomatinis santykius su JAV.

Sov. Kazachstano respublikos Ust-Kamenogorsk apylinkėj esančiam branduolinio kuro fabrike rugsėjo 12 įvyko sprogdimas, nuodingom dujom užteršęs aplinką. Respublikos vyriausybė šią sritį paskelbė ekologinės katastrofos sritim. Gyventojai dėlto suruošė demonstracijas.

JAV pradėjo pasitarimus su Vietnamu diplomatiniam santykiams užmezgti.

JAV nutarė sulaukyti teikiama paramą Pakistanui, kol jis tikrai sulėtins savo branduolinę programą.

Indijos min. pirmininkui sudarius planą suteikti neturtingųjų klasei 49.5 proc. valdiškų darbų, studentų tarpe prasidėjo demonstracijos, prie kurių prisijungė ir jauni ūkininkai.

Sov. S-gos gyventojų tarpe nerimą kelia pastebėtas didelis kariuomenės dalių judėjimas. Oficialūs organai aiškina, kad tai yra susiję su pasirengimais revoliucijos sukakties paradui.

SĄJŪDIS TEBETURI AUTORITETĄ IR DVASINGUMĄ

— Tai vienintelė jėga, galinti priešintis destruktvyviai veiklai —

Pasigirsta nusivylimo Sąjūdžio balsų. Nejaugi LKP visa galva jį pranoksta? Nejaugi atsisveikiname su Sąjūdžiu, kėlusiu tautą, šaukusiu žmones į šimatūkstantinius, iki tol neregėtus mitingus ir raginusį griauti blogio imperiją, vaduotis iš nelaisvės ir sprespaudos? Argi jau prarasta viltis, kad Sąjūdis padės įtvirtinti nepriklausomybę ir sukurti demokratiškai besitvarkančią Lietuvos valstybę?

-0-

Įvyko tai, kas turėjo įvykti: sąjūdis iš pilietiška aistringos opozicijos perėjo į poziciją. Dėl to daug kas keičiasi. Sąjūdi turime suvokti kaip penketą dešimtmečių trukusios rezistencijos gaivališką, tačiau dėsningą pliūpsnį, akivaizdžiai parodžiusį visam pasauliui tautos potencialą ir siekimus.

Ryžtingi, aktyvūs, intelektualūs Sąjūdžio žmonės perėjo į įstatymų leidžiamosios ir vykdomosios valdžios struktūras, iš esmės pasikeitė veiklos metodai ir principai. Jau nepakanka mušti būgną ir šurmulingai mitinguoti, prasidėjo kruopštus, varginančios kovos su destruktvyviomis jėgomis kiekviename valstybės atkūrimo bare periodas. Tai viena.

Antra — atėjęs į valdžią Sąjūdis buvo priverstas perimti per penkiasdešimt okupacijos metų sukauptą palikimą. Jokie LKP ar KPSS pareiškimai apie atsiribojimą nuo sunkios, slogios, kruvinos, nusikaltėliškos praeities negali pakeisti padėties. Tos praeities pasekmės jaučiame kas žingsnis, o ypač ekonomikoje, socialinėje srityje, kultūroje.

Tačiau dažnai matyti, kaip LKP tydomis labai noriai perleidžia Sąjūdžiui atsakomybę už praradimus ir kraštą ištikusią suirutę. Atrodo, lyg ir nebuvo tų penkiasdešimties metų "pergalingo" žygiavimo į "šviesų komunizmo rytojų". Jau lyg ir nepatogu prisiminti, kad jį tas "pergales" vedė ne Sąjūdis, o "tarybinės visuomenės vadovaujanti ir vairuojanti jėga, jos politinės sistemos, visų valstybinių ir visuomeninių organizacijų branduolys". Apie ką kalbu ir iš kur citata — aiškinti nereikia.

Skleidžiami gandai, esą ekonominė suirutė ir pirmiausia prekių stygius, atsirado dėl Sąjūdžio kaltės. Žmonės neretai tokiais gandai patiki visai nepagalvodami, kad per penkiasdešimt metų atsiradusias deformacijas pašalinti per penketą mėnesių — paika utopija. Leiskime dabartiniam Parlamentui ir Vyriausybei pasidaruoti nors trejetą metų, o po to reikalaukime rezultatų.

Vienas svarbiausių Sąjūdžio dabarties uždavinių — paremti Aukščiausiosios Tarybos ir Vyriausybės veiklą, kuria siekiama įtvirtinti Lietuvos nepriklausomybę. Kartu Sąjūdis lieka ir visuomenės nuomonės reikėju, taigi ir opozicija. Daugeliui Sąjūdžio šalininkų ši situacija pasirodė tiek neįprasta, kad kai kurie ėmė manyti, jog Sąjūdis silpsta ir nyksta, tuo tarpu ją derėtų vadinti brandos pradžia.

Kada nors ateis metas, kai politinių partijų "žaidimas" panaikins Sąjūdžio, kaip visuomeninio judėjimo, poreikį. Galbūt tada, kai jau turėsime demokratiškais pagrindais sutvarkytą valstybę, pati efektyviausia sąjūdiška veikla bus dorai dirbti savo darbą, sąžiningai eiti savo pareigas, mokėti mokesčius ir pan.

Sąjūdininkui šiandien ne lengviau negu prieš dvejus metus, priešingai tenka imtis kasdieninio ir nuoseklaus darbo, kurio rezultatų sulauksime po metų ar dvejų. Vienas dalykas surengti didelį mitingą ir priversti vyriausybę padaryti kokią nuolaidą, ir visai kas kita — pavyzdžiui organizuoti mokesčių inspekcijos darbą arba skirstyti žemę naujiems ūkininkams.

Dabartinė LKP — galinga Lietuvos politinio gyvenimo jėga, ir jos reikia paisyti. Dar daugiau: LKP — vienintelė politinė partija, galinti realiai oponuoti Sąjūdžiui. Kai kas mano kad dabartinė LKP — dar ne partija, o buvusios valdančiosios valstybinės organizacijos griuvėsiai. Partija dar tik formuojasi, ir vienas iš rimčiausių jos rūpesčių, matyt, — paaiškinti visuomenei, kodėl viešai jau lyg ir nežadėdami "statyti" subankrutavusio komunizmo, jie garsinasi tebesą komunistais? Tačiau vidaus partinius reikalus jie išspręs patys. Ši jėga išsaugojo aparato struktūrą, ryšius ir

veiklos metodus. Tai jau padėjo daugelyje rajonų laimėti rinkimus į vietines tarybas ir tokiu būdu išlaikyti valdžią savo rankose. Iš tikrųjų tai buvo greičiau ne Lietuvos komunistų, bet partokratijos arba nomenklatūros laimėjimas.

Nieko smerktino, jei į rajonų tarybas išrenkamas koks senosios struktūros darbuotojas, priešingai, tai gali būti net labai naudinga, turint omenyje perimamumo problemą. Tačiau jei į tarybą išrenkami visi arba beveik visi kolūkių ir tarybinių ūkių vadovai, tai rodo anaipol ne didelę mūsų rinkimų demokratiją, bet sėkmingas nomenklatūros pastangas išlaikyti valdžios vadžias ir apginti savo privilegijas. Suteikus valstybine, ūkinę, administracinę, o senuoju žargonu kalbant, ir partinę, valdžią vienoje rankose, paprastras kaimo žmogus atsiduria visiškoje nomenklatūrinės partijos valioje. Apylinkių tarybos daug kur dėl šios priežasties dar negali arba net ir nenori atlikti savo funkcijų.

Nenuostabu, kad kaime Sąjūdžio struktūrų beveik nėra — jos tuoj pat išardomos. Kaimo žmogus visiškai priklauso nuo ūkio vadovo, jis neturi pasirinkimo. Padėtis iš esmės gali pasikeisti.

(nukelta į 4 psl.)

Senatorius Alfonso M. D'Amato (R-NY) tariasi su Lietuvos prezidentu Vytautu Landsbergiu Maskvoje, žmogaus teisių konferencijos metu. V. Landsbergis pakvietė senatorių aplankyti Lietuvą.

VLIKO PIRMININKO ĮSPŪDŽIAI GRĮŽUS IŠ KELIONĖS Į LIETUVĄ

Po dviejų savaitių (9/5 - 9/19/90), apsilankymo Lietuvoje, VLIKO pirmininkas dr. K. Bobelis sugrįžo į JAV rugsėjo 20 d.

Rugsėjo 22 d. Washingtonė įvyko VLIKO valdybos posėdis, kuriame dr. Bobelis pranešė apie savo kelionės išpuodžius, turėtus pasimatymus, nušvietė dabartinę Lietuvos politinę bei ekonominę padėtį ir esamas bei galimas perspektyvas atstatyti Lietuvos nepriklausomybę. Pirmininkas pabrėžė, kad absoliuti dauguma lietuvių siekia ir tikisi pilnos nepriklausomybės, nors yra nemažai skirtingų nuomonių kokiais keliais, kokiais metodais tai būtų galima praktiškai įgyvendinti.

Sunki ekonominė padėtis, o dar žymiai pabloginta buvusios Sovietų Sąjungos blokados, labai negatyviai veikia į visų lietuvių galvose ir taip pat apunkina Aukščiausiosios Tarybos ir vyriausybės bendrą darbą.

Yra gan didelė baimė, kad Gorbačiovas gal įvesti prezidentinę diktatūrą norėdamas sustabdyti lietuvių tautos laisvės aspiracijas, ar net artimiausioje ateityje pradėti naują ekonominę blokadą.

Naktinė, Burokevičiaus vadovaujama Maskvai atsidavusi, komunistų partija kartu su soviniškai nusiteikusia rusais, lenkais ir įvairiais Maskvos infiltratoriais ardo lietuvių vienybę, bando griauti lietuvių pasitikėjimą savo vadovais ir labai trukdo Aukščiausiosios Tarybos ir vyriausybės darbams.

VLIKO pirmininkas savo ilgoose pasikalbėjimuose su ministru pirmininke K. Prunskiene, pavaduotoju A. Brazausku, užsienio ministru A. Saudargu ir kitais ministrais, Aukščiausiosios Tarybos pirmininku A. Landsbergiu, pavieniais deputatais, įvairių politinių grupių bei partijų atstovais, Laisvės Lygos atstovu A. Terlecku, kunigais ir bendrai visais sutiktais lietuviams, ypatingai pabrėžė didelę svarbą ir reikšmę bendroms jėgomis, konsoliduotai siekti Lietuvos nepriklausomybės atstatymo ir dėti visas pastangas surasti kelią vieningam darbui nes mūsų pagrindiniai priešai ir šiandien tebėra inter nacionalinis komunizmas ir sovietinis rusų imperializmas. Taip pat negalime užmiršti ar nematyti galimo pavojaus iš lenkų Vilniaus klausimu.

Savo kalboje Aukščiausioje Taryboje VLIKO pirmininkas užtikrino išėjimą lietuvių pilną bekompromisinę pagalbą Aukščiausiosios Tarybos ir vyriausybės darbams, pažadėjo dėti pastangas išgauti Vakarų valstybių pripažinimą tarptautinėse konferencijose, teigiamai įvertino naują atgimstančios Lietuvos politinį kelią ir ypatingai vėl pabrėžė reikšmę ir svarbą visiems lietuviams šio kritiško periodo metu vieningai — sutartinai kurti Lietuvos ateitį ir gerbti vieni kitus siekiant laisvės.

VLIKO pirmininkas du kartus kalbėjo ir atsakinėjo į klausimus per Vilniaus televizijos programą. Pasikalbėjimai su VLIKO pirmininku ir jo apsilankymas Lietuvoje buvo plačiai aprašytas Lietuvos laikraščiuose.

Bendrai, Lietuvoje Vliko pirmininko apsilankymas buvo labai mielas ir nuosirdžiai priimtas. Buvo išreikšta daug pagarbos už VLIKO ilgametę kovą Lietuvos nepriklausomybės atstatymo darbuose.

(Elta)

Vatikane prasidėjo popiežiaus Jono Pauliaus II ir 238 pasaulio vyskupų sinodas dvasi-ninkijos asmenybės krizei ir nukunigėjimo problemom svarstyti.

Pakistane prasidėjo buv. min. pirmininkės Benazir Bhutto teismas už korupciją. Prie teismo rūmų vyksta gyventojų demonstracijos.

Minia klauso Beethoveno devintosios simfonijos grojimo katedros aikštelėje, Vilniuje. Diriguoja muz. Domarkas. Nuotr. V. Kapočiaus

PREZIDENTAS G. BUSH SU TAUTYBIŲ ATSTOVAIS

1990 rugsėjo 26 Hyatt Regency O'Hare viešbutyje, Chicago, Illinois, Veteranų Administracijos sekretorius Edward Derwinski sukvietė Amerikos tautybių atstovus pasimatymui — apskritu stalo pasikalbėjimui ("round table discussion") su prezidentu Bush. Sekretorius Derwinski, jau daugelį metų yra įsitraukęs į tautybių veiklą ir yra didelis lietuvių draugas. Dabar jis yra prašytas prezidento Bush prieš savo tiesioginių pareigų kaip veteranų reikalų sekretoriaus, taip pat koordinuoti tautybių veiklą.

Atvykęs prezidentą pristatė ir su tautybių atstovais supažindino sekretorius Edward Derwinski.

Prezidentas pasakė žodį

apžvelgdamas pagrindines pasaulį liečiančias problemas: Sovietų Sąjungoje vykstančius pasikeitimus, Rytų Europos atgimimą, Baltijos valstybių kelią į nepriklausomybę, pabrėždamas, kad jis Baltijos valstybių laisvės aspiracijas remia, Artimųjų Rytų įvykius ir JAV sąmatos problemas.

Po to dalyviai (17) turėjo progos asmeniškai statyti prezidentui klausimus įvairiomis temomis. Lietuviams atstovavo dr. K. Bobelis, C. Oksas ir J. Lendraitis. Lietuviai išklė eančias problemas Lietuvoje, galimą naują ekonominę blokadą, atidėliojamus pasitarimus su Maskva, ekonominę krizę ir t.t. Prezidentas labai nuosirdžiai aiškino

iškeltus klausimus, kaikiuriuos referavo saugumo tarybos asistentui ir vėl pabrėžė JAV įsipareigojimą dėl Baltijos valstybių nepriklausomybės.

Dr. K. Bobelis įteikė prezidentui asmenišką ministrės pirmininkės Kazimieros Prunskienės laišką, kurį jis atvežė iš Vilniaus.

(Elta)

J. T. speciali valstybių galvų sesija vaikų gyvenimui pagerinti priėmė deklaraciją, įpareigojančią siekti, kad būtų išgelbėta bent 1/3 vaikų, kurie dabar miršta, nesulaukę 5 m.; panaikinti jų nepakankamą maitinimą iki 2000 m.; sumažinti gimdyvių mirtis ir suteikti švarų vandenį ir pagrindinį mokslą visiem vaikams.

Sov. S-ga užmezgė diplomatinis santykius su Pietų Korėja, o santykius su Izraeliu paaukštino iki gen. konsulų lygio.

KUR DINGO LAISVINIMO PETICIJA?

ELONA VAIŠNIENĖ

1991 metais per maždaug penkis savaites surinkome 160,000 parašų už Lietuvą. Ar vertėjo? Ar padėjo? Ir kas iš to išėjo?

Kaip atsirado 1990 metų peticija?

Apie Lietuvą amerikiečiams per eilę metų žinias daugiausiai teikdavo išeiviai, bet 1990 metų

Savaitės įvykiai

Sov. S-ga leido tiesioginį oro susisiekimą su Izraeliu.

Sov. Ukrainos Kijevo mieste dešimtys tūkstančių gyventojų, protestuodami prieš komunistų partiją ir respublikos valdžią, surengė demonstracijas gatvėse ir reikalavo nepriklausomybės. Demonstruojančių reikalavimai raštu buvo įteikti Aukšč. tarybai.

JAV ir Sov. S-ga pasiūlė Angolij kariaujančiom šalim pradėti pasitarimus dėl taikos ir pažadėjo prižiūrėti paliaubų vykdymą. Sov. S-ga ten laiko 1100 patarėjų ir kasmet duoda 800 mil. dol. paramos. JAV remia prieš vyriausybę kovojančius Unita partizanus, teikdama jiems kasmet paramos už 60 mil. dol.

Izraelis aprūpino savo gyventojus priešdujinėmis kaukėmis ir kitomis priemonėmis prieš nuodingas dujas.

JAV senatas patvirtino prezidento parinktą kandidatą David H. Souter Aukšč. teismo teisėju.

Kinijos Canton mieste pagrobtas keleivinis lėktuvas dėl neišaiškintų priežasčių trenkė į kitą, žemė stovėjusį keleivinį lėktuvą ir sukėlė sprogimą, kurio metu žuvo 127 žmonės.

Saudi Arabija paragino Iraką pasitraukti iš Kuveito ir tuo stiprinti palestiniečių siekimą, kad Izraelis pasitrauktų iš jo okupuotų arabų žemių.

JAV sutiko užtikrinti Izraeliui 400 mil. dol. paskolą iš Sov. S-gos atvykstantiems žydams įkurdinti, bet Izraelis turėjo pažadėti nekurdinti jų Izraelio okupuojamoje žemėje.

ankstyvą pavasarį Lietuvos stubinančius žingsnius nepriklausomybės link skelbė stambiom antraštem didžioji spauda, televizija, radijas, netgi vietiniai laikraščiai. Kai kam pradėjo atrodyti, kad tapome Lietuvai neberekalingi.

Reikalingi, žinoma, likome. Mūsų reikėjo, kad vežiotumėm, valgydintumėm, apnakvydintumėm atvykstančius iš Lietuvos, sudarinėtumėm jiems sąlygas susitikti su amerikiečių spaudos, televizijos ir radijo reporteriais, kad vertėjautumėm, padėtumėm parašyti į amerikiečių spaudą.

Pagaliam mūsų reikėjo, kad lankytumėm gastroliuojančių koncertus, padėtumėm artistams pamatyti Ameriką, ar net užsidirbti. Padėjom pavieniams, bet mūsų tikrasis rūpestis buvo Lietuva, drąsiai žengianti laisvėjimo keliu. Žinojome visi, kad Sovietų Sąjunga gali kiekvieno momentu pulti.

Lietuvai kovo 11 paskelbus, kad atstato savo nepriklausomybę, Sovietų Sąjunga paleido tankus per Vilnių...

Puolėm tada pas savo atstovus JAV kongrese, reikalaudami pasisakyti už Lietuvą. Kaikuriuose valstijose pavyko įtaigoti seimą priimti rezoliuciją kad prezidentas Bush pripažintų Lietuvos demokratiškai išrinktą vyriausybę. Ant kai kurių valstijų rotušių suplevėso Lietuvos vėliava, ir televizija tą vaizdą rodė per žinias.

Organizavom demonstracijas, į kurias kvietėm kalbėti kongreso narius, o jie vėliau Washingtone stėjo už Lietuvą. Kur važiuo kalbėti Sovietų Sąjungos propagandistas Cannadi Gerasimov, ten atsiradavom ir mes, ir per klausimus ir diskusijas neleidom jam įtikinti klausytojų, kad Gorbačiovas yra šių dienų Lincolnas, noris išlaikyti Uniją.

Tūkstančius telegramų nusiuntėm į Baltuosius Rūmus. Tačiau prezidentas Bush mus pritrėmė atsisakydamas pripažinti Lietuvos vyriausybę ir pareikšdamas, kad tai darydama atstovauja amerikiečių norams.

Reikėjo kaip nors parodyti Administracijai, kad amerikiečiai palaiko Lietuvos nepriklausomybę. Ir tai reikėjo padaryti

prieš atvykstant Gorbačioviui į viršūnių konferenciją Washingtono gegužės mėnesį.

Ne vienas pagalvojo, kad, reiktų surinkti milijoną parašų Lietuvos pripažinimui paremti, kaip pradžioje šio šimtmečio. Tačiau laiko buvo nedaug, o veiklieji žmonės ir taip jau pasinėrę darbuose. Viena JAV LB Krašto valdybos narė net padūsavė, kad ją tiesiog išmes iš darbo už lietuvišką veiklą darbovietės darbu metu.

Sąžinė griaužė ne ją vieną. Daug kas darbo metu ir telefonu kalbėjosi Lietuvos reikalais, telefaksus ir priimdavo ir siųsdavo, informaciją dauginė, kalbėjosi su spaudos, televizijos ar radijo reporteriais, organizavo demonstracijas, rašė pareiškimus.

Žiezirba parašų gaisrai

Žiezirba, kuri užkūrė parašų rinkimo gaisrą, buvo Vaiva Vėbraite-Gust iš Durham, Connecticut, kad tik parašais įrodytų JAV prezidentui, kad už Lietuvą pasisako daug amerikiečių. Dar paskatinta tuo metu New Havene besilankančio Lietuvos seimo nario Jono Mačio, Vėbraite pasitelkė pagalbos ir pradėjo parašų rinkimo vaju už Lietuvą.

Žaibiškai buvo paruoštas peticijos tekstas. Originalė jis taip atrodė: "Mr. President, WE URGE YOU to condemn the aggression of the Soviet Union against the defenseless Lithuanian People, WE URGE YOU to muster international support for the freely elected and legitimate government of Lithuania". Tekstas buvo "nufaksintas" VLI-Ko, JAV LB, ALTo ir Lietuvos vycių pirmininkams ir telefonu visi buvo prašyti, kad pritarę peticijai, ir ragintų visuomenę prisidėti. Pirmininkai pritarė visi. Vėbraite paskelbė pirmininkų pareiškimą spaudoje.

Laimingu sutapimu balandžio 22 New Yorke buvo maldos diena už Lietuvą, ir Vėbraite su pagalbininkais nusivėžė ką tik paruoštos peticijos 1,000 laktų.

Jeigu Sovietų konsulato pareigūnai New Yorke sekė skersai gatvės už Lietuvą demonstruojančių minią, matė ir Vėbraite, skelbiančių parašų rinkimo vaju. Turėjo matyti ir kaip bematant buvo išgraibstytas visas tūkstantis peticijos laktų ir jų pritrūko. Vėbraite prašė peticijos tekstą patiems padauginti ir platinti toliau.

Hartford, Conn., lietuvių radijo valandėlės vedėjas Alfonsas Dzikas ir Vėbraite porą vakarų dirbo iki po vidurnakčio ruošdami apie peticiją juosteles, kurias Dzikas išsiuntinėjo 22 lietuviškoms radijo valandėlėms. Žinia pradėjo skliti visoje Amerikoje.

Žmonės rinko parašus kur galėjo: tarnautojai — darbo įstai-gose, studentai ir profesoriai — universitetuose, kaimynai — kaimynystėje. Buvo drąsuolių, kurie rinko parašus apsipirkimo centruose. Buvo net tokių, kurie išėjo parašų rinkti į gatves ir kryžkeles.

Advokatas Jim Gust, Vėbraitės vyras, kasdien turėjo važiuoti į Durham miestelio pašta atsiimti krūvas vokų, adresuotų "Free Lithuania Now" vardu. Pašto antspaudai buvo iš visur: iš 49 JAV valstijų ir net 34 kitų šalių.

Šeima namuose Vėbraitės mažai bematė, o jei ir matė, tai kalbančią telefonu su peticijos suburtu aktyvistų branduoliu, tai su lietuviškom "Hot Lines" ir kitais greito veikimo centrais ar su reporteriais; ar besiruošiančią vykti į televizijos studiją, ar pas senatorių, ar pas kongresmaną ar į Washingtoną. Vėbraite tapo puiki lietuviškų reikalų aiškintoja ir vertėja Jonui Mačiui per televiziją, per demonstracijas, pas kongreso narius.

Tarp kitko, Vaiva Vėbraite taip pat buvo New Haven LB apylinkės valdybos pirmininkė, Connecticut apygardos šeštadieninės mokyklos vedėja (kai reikėdavo, mokinukai plakaty pripiešdavo ir demonstracijose dalyvaudavo), tautinių šokių grupės "Vėtra" dalyvė ir mokytoja. Ji taip pat buvo motina, auginanti keturis lietuviškai kalbančius vaikus: vyriausias devynių, dvynukai penkerių, o mažiausiam suėjo trys metukai kai Vėbraite turėjo vežti peticijas į Washingtoną ("širdį spaudžia, kad negaliu nubėgti Širvydviu dovanėles paieškoti. Nieko, atšvėsim jo gimtadienį vėliau"). Beje, Vėbraite galėjo pasišvesti Lietuvos labui dėka savo vyro Jim Gust ir tėvų dr. Juozo ir dr. Genovaitės Vėbrų, kurie stoji jai padėti namuose.

Kas suskaičiuos parašus?

Peticijoms su parašais pradėjus plaukti, reikėjo kad kas vokus atplėštų, peticijas išimtų, parašus suskaičiuotų, surašytų kur pasirašiusieji gyvena. Reikėjo ir kad kas nors padarytų kopijas tūkstančių laktų, nes buvo nutarta peticijos kopiją įteikti ir senatui ir Atstovų Rūmams. Reikėjo pagalivai ir į aplankus įrašyti. Reikėjo labai daug rankų ir labai daug laiko.

Atsirado rankos, atrado žmonės ir laiko. Viena lietuvių šeima pasiūlė vietas savo namuose, kad būtų kur susirinkti darbu. Connecticut LB apygarda įtaisė telefoną — atsirado, kas prie jo budėtų. Įtaisė ir telefaksą ir kopijavimo mašiną, ir atsirado kas prie jų dirba.

Netrukus veikė pilnas Lietuvių Ryšių Centras, per kurį buvo galima gauti ir siųsti vėliausias žinias apie Lietuvą ir JAV veiklą Lietuvos labui. Suprasdami reikalą žmonės siuntė aukas ne neparaginti, o Hartfordo radijo valandėlės paraginti — dar dosniau. Vėliau jau pats Ryšių Centras surengė parengimą lėšoms sutelkti. Ryšių Centru vadovavo Vaiva Vėbraite.

Peticijai išsiųdinus, paaiškėjo, kad Clevelande ir Los Angeles taip pat renkami parašai. Kaip geriausiai suderinti darbą, kurio tikslas tas pats? Buvo nutarta, kad Clevelando ir Los Angeles rinkėjai savo parašus prijungtų prie Connecticut peticijos, kuri buvo plačiausiai pasklidusi. Peticija būsianti įteikta viena, o įteikime dalyvaus visų trijų peticijų rinkimo vadovybės.

(Bus daugiau)

— Nelegali radijo stotis, pasivadavusi "Tarybų Lietuva", jau keletą mėnesių veikia Lietuvoje. Iš čia transliuojama LKP-TSKP (Maskvai paklusnių komunistų) propaganda. Transliuojama lietuvių, rusų ir lenkų kalbomis. Kurstoma neapykanta tarp Lietuvoje gyvenančių tautų. Piratiškai veikias siųstuvais yra Vilniaus rajone, sovietų armijos dalinyje, greta Šilėnų kaimo.

— Vilniuje rugsėjo 21 ir Kaune rugsėjo 22 įvyko filmo Jėzus premjeros. Filmas apie Kristaus gyvenimą pagal Luko evangeliją pagamintas 150 kalbų. Lietuviškai filmą įgarsino Vilniaus teatro aktorai, vadovaujami Arūno Čiuberkiu iš New Yorke.

— Lietuvos Vidaus reikalų ministerijos archyvuose rastas įdomus dokumentas. 1941 birželio 14 kartu su kitais buvo išvežtas Vladislavas Jeruzelskis ir žmona Vanda, turėję Balso stogės Vaivadijoje savo dvarą. Jų sūnus Voicehas, dabartinis Lenkijos prezidentas, tada turėjo 17 metų. Kai 1939 rugsėjo 1 Hitleris užpuolė Lenkiją, tai ši šeima atbėgo į Lietuvą ir Kaune gavo pabėgėlio liudijimą. Jie apsigyveno Bartininkų valsčiuje, Vinksnupių dvare pas savo pažįstamus.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas patarnauja teisinuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, Conn. 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios parūpinamos visoje miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME, 200 Pasadena Ave., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. WOODLAWN MEMORY GARDENS, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vietoje — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami poaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas priinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA "AUŠRA". WICN-FM 90.5 Worcester, MASS. Sekmadieniais 8-9 val. vakaro, Eduardas Mellus, Jr., 70 Curtis St., Auburn, MA 01501, T. 508 753 - 7232.

NEW YORK - NEW JERSEY - Laisvės Žiburys, sekmdieniais 9-10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kezys 217 - 25 54th Ave. Bayside, N.Y. 11364, Tel. 718 - 229 - 9134 arba 718 - 428 - 4552.

KOLODNY & KOLONNY: Virginija Kolodny, Lietuviškai kalbanti advokatė, 11 Park Place, Room 905, New York, N.Y. 10007. Tel. 212 349 - 7771. Nelaimių ir susidūrimų atvejai, namų pardavimas, testamental, išnuomavimai, kondominijumų reikalai. Turi leidimą praktikuoti New Yorke valstijoje.

NEW JERSEY, NEW YORK - "Lietuvos Atsiminimai", pirmadieniais nuo 8 iki 9 v.v. iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga. "Music of Lithuania" programos, vedamos anglų kalba iš tos pačios stoties, taip pat pirmadieniais girdimos nuo 7:30 iki 8 v.v. Dr. J. J. Stukas — direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 201 753 - 5636.

Remkime

TAUTOS FONDA

ir padėkime finansuoti ELTA biuletenių leidimą šešiomis kalbomis. Jie pasiekia laisvąjį pasaulį, informuodami apie tikrą padėtį okupuotoje Lietuvoje. Neužmirškime Lietuvos Laisvės Lždo, pagerbdami savo artimuosius ir jų atminimą. Aukos Tautos Fondui nurašomos nuo federalinių mokesčių (IRS Tax Exempt No. 51-0172223). Aukas siųsti adresu:

Tautos Fondas,
Lithuanian National Foundation, Inc.,
P.O. Box 21073,
Woodhaven, N.Y. 11421.

K. BRADŪNAS VILNIUJE

Vilniaus arkikatedroje-bazilikoje rugsėjo 16, sekmadienio vakare, įvyko įspūdingas renginys — sakralinė valanda: poetas Kazys Bradūnas skaitė savo kūrybos religinio turinio eilėraščius.

Po keturiasdešimt šešerių metų į Lietuvą sugrįžusį poetą gausiam sakralinės valandos dalyviams pristatė kun. Jonas Kastytis Matulionis, kuris taip pat trumpai apibūdino Bradūno poetinės kūrybos ryškesnius brožuos. Kalbėtojas pastebėjo, jog religinio motyvo derinys su

idealistine tautine mistika duoda pačius stipriausius Bradūno poezijos posmus.

Į sakralinėmis valandos programą įsijungė Vilniaus katedros jaunimo ir vaikų chorai, maestro Vasiliauskas atliko vargonų muzikos rečitalį. Sakralinei valandai pasibaigus buvo aukojamos mišios už Lietuvą. Mišias koncelebravo kunigai Jonas Kastytis Matulionis, Rudokas ir Blynas. Dalyvavo arkivysk. Julijonas Steponavičius. Mišiom pasibaigus buvo sugiedotas Lietuvos himnas.

Poetai K. Bradūnas ir S. Geda susitiko rugsėjo mėnesį Lietuvoje. Nuotr. V. Kapočiaus

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE SV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS
66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150

TAI MŪSŲ VIENIETELĖ VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

VYTIS
KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI ĖALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N. Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300

DARBININKASThe Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207Editorial Office 718 827-1352
Business Office 718 827-1351

Publication No. USPS 148-360

Second Class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year \$20.00. Single Copy 50 cents

POSTMASTER: Send Address Change to:

DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207
ISSN 0011-6637

— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —

Vokietijai susijungus

Vokietijos susijungimas liečia ir mus. Vokietija šimtmečiais buvo Lietuvos kaimynas, daug istorinių įvykių primena mum Vokietiją. Vokietija ir ateityje bus Lietuvai reikalinga. Tad verta apie ją pakalbėti šios jų šventės proga.

1990 spalio 1 Vokietijai liks istorinė diena, kaip oficialus Vakarų ir Rytų Vokietijų sujungimas. Įvykis yra nepaprastas. Po Antrojo pasaulinio karo Vokietiją padalino, nes visi bijojo, kad ji atsigaus ir išprovokuos naują karą. Padalino dar ir dėl to, kad Stalinas organizavo komunizmo ekspansiją. Plėšė kiek tik galėjo, kur tik galėjo nors koją įkišti. Padalinę manė, kad taip liks šimtmečiais. O jei bus sujungta, tai bus sujungta tik karo atveju.

Bet štai be karo sudrebėjo visa Europa. Ką Stalinas jėga buvo paglemžęs, visi atriko nuo komunistų bloko. Liko tik Baltijos užkariauti kraštai.

Visi kraštai buvo ištaisai užimti, o Vokietija buvo padalinta. Ir taip nutiko, kad laikas juos dar labiau perskyrė. Vakarai, besitvarkydami demokratiškai, praturto, išaugo į galingą valstybę, o Rytų Vokietija pasidarė elgeta. Gyventojai bėgo iš jos, iš komunizmo sukurto skurdo.

gorbačiovo pradėtas "persitvarkymas" palietė ir Vokietiją — buvo nugriauta Berlyno siena, ir diena po dienos artėjo tu dviejų Vokietijų sujungimas.

Visa lietuvių tauta džiaugiasi tuo, sveikina jų laimėjimus, nes tikrai reikia džiaugtis, kai žmonės išsivaduoja iš prievartos, iš skurdo ir gali tvarkytis laisvai demokratiškai. Napoleonas, 1808 metais įkūręs Varšuvos kunigaikštystę ir panaikinęs baudžiavą, pasakė: "Dabar galiu įsegti vieną perlą į savo vainiką, nes panaiki-

nau niekingą baudžiavą Lenkijos žemėse". Taip gali pasakyti ir Vakarų bei viso pasaulio demokratijos: ir jie gali įsegti vieną didelį perlą į savo garbės vainiką, nes be karo, be sukrėtimų į demokratiją įjungė dar vieną kraštą.

Vokietija seniau buvo suskaldyta. Ten buvo keleta valstybių, kurios tvarkėsi savarankiškai, bet visos kalbėjo vokiškai. Susivienijimo idėja ėmė kilti romantizmo laikais, kai susidomėta liaudies kūryba, tautosaka, praeitimi. Visa tai buvo bendra, germaniška. Didelį vaidmenį suvaidino Wagnerio operos ir jo muzika. Ji visiem germanam buvo bendra, žadino praeitį, ugdė germanų didybę.

Tas Vokietijos suvienytojas buvo Prūsija, karalija, kurios kancleris buvo Bismarkas. Jis buvo politikas, mokėjo organizuoti, planuoti, specialiai sukelti karus, kad Vokietija pasidarytų didesnė, galingesnė. 1871 metais po laimėto karo su Prancūzija, jis sukūrė bendrą Vokietiją, kurios kaizeris, vyriausias valdovas, buvo Prūsijos karalius. Labiausiai priešinosi Bavarija, kuri, būdama katalikiška, mėliau norėjo jungtis prie katalikiškos Austrijos, bet Prūsijos junkeriai padarė savo.

Keista, kad Prūsija išaugo kaip tik iš lietuviškų žemių, kurias užkariavo kryžiuočių ordinas. Ir pats Prūsijos vardas liko lietuviškas. Šio žodžio šaknis gyva ir dabar lietuvių kalboje. Sako, žmogus išprusęs, tai reiškia, apsišvietęs, išsimokslinęs. Ir senieji prūsai buvo apsišvietę.

Kaizerinė Vokietija buvo Europos galybė ir tvirta valstybė. Pirmasis pasaulinis karas ją su-

(nukelta į 5 psl.)

J Maskvą išskridom rugpjūčio 27 d. 1 v. popiet Alitalia lėktuvu. Maskvą pasiekėm 5:40 v.v. Milane buvo saulėta, Maskvoje — lijo ir šalta. Pasų kontrolė sulaukė apie 20 minučių.

Pasitiko amerikiečių kapelionas kun. Norman Michaljon. (Pagal susitarimą Sovietų Sąjunga privalo įsileisti katalikų ir protestantų kapelionus ambasados tarnautojams Maskvoje.)

Apsistojom Belgrad II viešbutyje. Nei šilto vandens nei šilumos, nei muilo ar tualetinio popieriaus mano kambaryje nebuvo. Už naktį — 200 dol. Delegacija praminė "Gulagu".

Antradienį, rugpjūčio 28, saulėta, 68 laipsniai Farenheito. Mišias aukojome pas amerikiečių kapelioną kun. Norman Michaljon. Savo bute jis turi koplyčią, kurioje yra apie 30 vietų. Tame pačiame name yra įsikūrusi ir Pakistano ambasada.

Aplankėm Šv. Liudviko bažnyčią, kurią nuo liepos 26 aptarnauja kun. Pranas Račiūnas, MIC. Kun. Mažeika, jau 85 metų, yra susirgęs, bet tebegyvena Maskvoje savo bute. Bažnyčia labai apleista. Kun. Mažeika nelabai rūpinosi, bet jo negalėjo pakeisti net su kardinolo Casaroli pagalba. Bažnyčia yra apsupta centriniais KGB pastatais. Kun. P. Račiūnas imasi tvarkyti. Jau pakrikštijo 6 ir ruošiasi pakrikštyti dar 30. Mum besilankant, atėjo dvi merginos, 18-20 metų, ir prašė, kad būtų pakrikštytos.

Kun. P. Račiūnas nori įtaisyti bažnyčioje gerą TV, kuri kainuos

VYSK. P. BALTAKIS LANKO PATRIARCHĄ IR ĮSTAIGAS

— Delegacija Maskvoje svečiavosi rugpjūčio 27, 28, 29, 30 dienomis —

2,000 dol. Jau turi vieną tūkstantį. Parapija aptarnauja apie 40,000 katalikų. Sekmadeniais mišios laikomos rusų ir lenkų kalbomis. 11 val. ateina lenkų kapelionas, nes jo koplyčia yra labai maža.

Kun. Pr. Račiūnas kalba rusiškai, lenkiškai, vokiškai, prancūziškai ir, aišku, lietuviškai. Laikina gyvena Lietuvos pasiuntinybės viešbutyje. Moka už dieną 5 rublius. Bažnyčios rūsyje turi porą kambarių — landynę, kur dažnai praleidžia naktį, nes žmonės lankosi ištaisai.

Italų bendrovė siūlėsi atremontuoti bažnyčią. Kainuosią 5 mil. dolerių. Gausią iš užsienio.

Lietuvos atstovybė

Prieš 7 metus pastatyta moderni atstovybė. Tai vienas iš puikiausių pastatų. Turi savo viešbutį, sujungtą su atstovybe, netoli nuo JAV ambasados, 5-10 minučių mašina.

Lietuvos atstovybėje atstovu yra Aukščiausios Tarybos narys Egidijus Bičkauskas. Yra ir keletas tarnautojų. Lauke, priešais atstovybės frontą, kabo trispalvė.

JAV ambasada

4 v. popiet mūsų delegaciją priėmė Charge d'Affairs John Michelson. Tarnautojai gyvena naujuose ambasados apartamen-

tuose. Pačios ambasados pastatas yra naujas ir yra viduryje komplekso. Nežino, ką su juo darys.

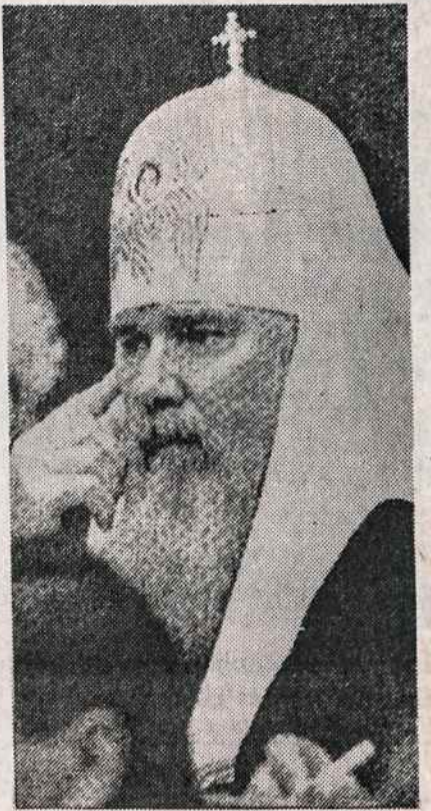
Charge d'affaires, kuris padėjo man gauti vizą, supažindino su politine ir ekonomine Sovietų Sąjungos padėtimi ir kaip M. Gorbačiovas perėjo į Vakarų pusę prieš Iraką. Žmogus labai malonus ir gerai informuotas.

Vakarieniavome viešbutyje. Cigarečių pokelis užtikrino greitą patarnavimą. Taksai ir kitką gali gauti praktiškai tik už cigaretes ar dolerius.

Atvykusi kardinolo Bernardin delegacija apsisistojė Inturisto viešbutyje prie Kremliaus.

Patriarchas Alexi II

Rugpjūčio 29, trečiadienį, buvo saulėta, temperatūra — 70 laipsnių Farenheito. 11 val. nuvykome kartu su kardinolu Bernardin ir kun. J. Šarausku pas patriarchą Alexi II. Jis yra vokiečių kilmės, estas apie 60 metų, buvęs Estijos ir Leningrado metropolitas, kalba angliškai, bet naudojo rusų kalbą. Gyvena prieš 4 metus grąžintame vienuolyne. Vienuolynas pilnai restauruotas. Jame gyvena apie 40 vienuolių. Jo apartamentas — atskiras namas, puikiai atnaujintas.

Patriarchas Alexi II

Vienuolynas buvo paverstas nusikaltėlių jaunuolių kalėjimu.

Mus pasitiko su "raudonu kilmu". Pasitarime dalyvavo keletas jo patarėjų. Kalbėjome apie pusantrų valandos. Naudojomės jo vertėja. Patriarchas labai puolė unitus ir ukrainiečių Ruck. Atkartojosi senus priekaištus unitams ir reikalavo, kad būtų grąžinta Lvovo Šv. Jurgio katedra arba Atsimaitymo bažnyčia. Pavaišino kava ir arbata.

Patriarchas Alexi II sudarė įspūdį ruso, Sovietų Sąjungos gynėjo ir visą kaltę dėl nesantikos vertė ukrainiečiui Ruchui.

Religinių reikalų komitetas

Mūsų delegacija su kardinolu ir kun. J. Šarausku 4 v. popiet nuvykome pas Religinių reikalų komiteto vicepirmininką. Pirmininkas buvo atostogose. Aziatiško veido vicepirmininkas ir du padėjėjai maloniai šypsojosi ir stengėsi būti labai draugiški. Priėmė posėdžių kambaryje.

Pokalbį pradėjo arkivyskupas John May, pabrėždamas, kad JAV vyskupai ir bendrai žmonės apie Sovietų Sąjungą sprendžia pagal jos elgesį su religinėmis bendruomenėmis. Vicepirmininkas atsakė, kad anksčiau į Bažnyčią buvo žiūrima kaip į kliūtį progresui. Po "perestroi-

(nukelta į 5 psl.)

"New Jerseyans for Baltic Freedom" organizacijos vadovybė. Sėdi iš k.: Gina Zingerman, Loreta Stukienė, Julianna Liana, Ligita Rafaelis. Stovi iš k.: Lilmara Aasmaa, Vincas Vyzas, Paul Blumbergs, dr. Jokūbas Stukas.

JONAS PUZINAS

12

KELIAS Į LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATSTATYMĄ

Vilniaus politinis lietuvių branduolys jau 1916 m. balandžio 29 dieną buvo paruošęs vadinamą "pagalbos prašymą" JAV prezidentui Woodrow

Wilsonui. Tas raštas, pasirašytas dr. J. Basanavičiaus, A. Smetonos, P. Klimo, kun. P. Dogelio, A. Sulginskio, M. Biržiškios ir J. Vileišio, buvo prijungtas prie bendro Rusų pavergtųjų tautų lygos memorandumo. Kongrese lietuvių atstovai paskelbė savo deklaraciją, kur davus istorinę Lietuvos apžvalgą ir suminėjus svarbiausius lietuvių kovos dėl savo laisvės etapus, pirmą kartą tarptautiniame politiniame forume visu aiškumu iškeltas Lietuvos nepriklausomybės reikalavimas. Lietuvių pareiškimą liepos 29 d. perskaitė Amerikos Lietuvių Tautos Tarybos atstovas kun. V. Bartuška. Pareiškime tas lietuvių troškimas šiaip suformuluotas:

Koks bebūtų karo galas, lietuviai nebenori daugiau grįžti į politinės vergijos padėtį... Lietuva, kuri savo praeityje tiek gavo patirti nusivylimų, savo ateitį ir laisvę mato garantuotą ir apdraustą tikrai pilnoje ir neaprežtoje nepriklausomybėje (P. Klimas, Mūsų kovos dėl Vilniaus, p. 63-64).

Pavergtųjų tautų kongresui pasibaigus, ten

pat Lozanoje birželio 30 d. - liepos 4 d. įvyko slapta II-ji lietuvių konferencija, kuriai pirmininkavo A. Smetona ir sekretoriavo kun. J. Purrickis. II-joje lietuvių konferencijoje Lozanoje buvo aptarti Informacijos Biuro reikalai, pasisakyta dėl sudarymo bendros Tarybos, kuri apjungtų Lietuvos, Rusijos bei JAV lietuvius, pasisakyta dėl Lietuvos politinės nepriklausomybės atgavimo ir būdų tam tikslui siekti, pasirošiant visokioms galimybėms. Todėl konferencijos nutarimo VII punkte tarp kita ko šiaip sakoma: *Politinio taktos klausime konferencija nutaria laikytis deklaracijos, paskelbtos tautų*

konferencijoje (27-29 d. birželio mėn.) 1916 m. Lozanoje, būtent:

... siekti politinės nepriklausomybės atgavimo. Tačiau, statant nepriklausomybės obalsį kaip aukščiausią idealą, konferencija mato ir kitokio politinio Lietuvos egzistavimo galimybę. Dėl to ragina tuos galimumus svarstyti ir prie jų ruoštis, kad taip virtus, jog karas atneštų ir negeistinas politinės buities sąlygas, Lietuva ir medžiagiškai ir dvasiškai būtų stipri ir pasirošus visada saugoti ir kovoti už savo individualinę tautybę ir kultūrą (Lietuva 1952, nr. 1, p. 86).

Grįžus delegacijai Vilniun, A. Smetona su J. Šauliu tuojau pat buvo iškviesti į Ober Ostą, kur imta prikaišioti, kad lietuviai Pavergtųjų Tautų kongrese padarę politinį pareiškimą be vokiečių sutikimo ir kad lietuviams tuo tarpu nesą ko svajoti apie nepriklausomybę (J. Šaulys, Nepriklausomybės išvakarėse. — Mūsų Kelias, 1948.II.12, nr. 7). Tačiau delegatai, kad ir vokiečių išbarti, nekrito neviltin: darbas dar su didesniu ryžtingumu buvo tęsiamas tolyn,

visokiais pareiškimais ir memorandumais ginta gyventojų reikalai ir kiekviena proga kelta politiniai siekimai. Pvz. 1916 m. liepos pabaigoje A. Smetona, St. Kairys ir J. Šaulys parašė Vyr. Rytų karo vadui memorandumą dėl dabartinės Lietuvos padėties — Denkschrift zur gegenwertigen Lage Litauens, — kur drąsiai iškeliami vokiečių varžymai mokyklų srityje, primenama jiems, kad pradžioje buvę žadėta leisti mokyklose dėstyti gimtąją kalbą, bet vėliau imta trukdyti lietuvių mokyklų steigimą ir vietoj jų atidaryta vokiškos (pvz. Vilkaviškyje įsteigta vokiška gimnazija), kai kur vokiečiai steigė lenkiškas mokyklas (pvz. Varėnoje), nors ten daugumas gyventojų yra lietuviai, kad Vilniaus krašte vokiečiai atsistoję lenkintojų pusėn. Nusiskundžiama dėl lietuviškų draugijų uždarymo, vertėjų lenkų. Toliau nurodoma, kad lenkai, žydai ir gudai turi mažiausiai bent po vieną laikraštį (lenkai leido Dziennik Wileński, žydai — Lecte Nais ir gudai — Homan), o lietuviams — neleidžiama. Ober Osto laikraštis Dabartis stovinti toli nuo lietuviškų reikalų. Toliau iškeliamas žiaurus vokiečių elgesys su vietos gyventojais, moterų išniekinimai. Skundžiamasi susisiekimo suvaržymais, prašoma, kad gyventojams būtų leidžiama susirašinėti lietuviškai, o ne vokiškai, ir t.t. (P. Klimas, Werdagang, p. 33-38).

Netrukus susilaukta pagalbos ir dr. Viliaus Gaigalaičio, Prūsų parlamento atstovo. Jis 1916 m. lapkričio 16 d. raštu kreipėsi į Vokietijos reichskanclerį dr. von Bethmann Hollwegą, nurodydamas sunkią lietuvių padėtį vokiečių okupacijoje ir siūlė, kad didesnei Lietuvos daliai būtų duota tam tikra savivalda. (Bus daugiau)

Čiurlionio ansamblis žygiuoja Lietuvos sienos link. Vėliavą neša pirm. Vladas Plečkaitis. Nuotr. A. Balašaitienės

LTM ANSAMBLIS "ČIURLIONIS" LIETUVOJE

Aurelia M. Balašaitienė

Atšventęs savo auksinį jubiliejų su iš Lietuvos atvykusio dirigento Gedimino Purlio paruoštu dainų repertuaru, LTM Ansamblis "Čiurlionis" pagaliau įgyvendino įkūrėjo a. a. Alfonso Mikulskio ir savo pačių svajonę sugrįžti į Lietuvą su po svetima padangę išlaikytą lietuvišką dainą. GT International, Algio Grigo ir "Tėviškės" Draugijos pirmininko Vaclavo Sakalausko puikios organizavimo ir rūpestingos globos dėka, tiek pati kelionė, tiek gastrolės šešiose koncertų salėse ir trijose bažnyčiose praėjo sklandžiai ir įspūdingai.

Rugsėjo 1 dienos vidurdienį Skandinavijos linijos lėktuvu nusileidęs Rygoje, po neįtikėtina lengvą vizos ir muitų kontrolės formalumų atlikimo, Lietuvos link ansamblį vedė šaunūs "Žalgirio" komandos autobusai. Prie Lietuvos Respublikos sienos autobusai sustojo, ansamblis susirikiavo po savo vėliavą ir žygiavo apie šimtą metrų Lietuvos teritorijos link. Kelio vidury čiurlioniečius pasitiko tautiniais drabužiais pasipuošusios lietuvaitės

Klaipėdos jaunimas su Egle, Žalčių karaliene ir Žilvinu pasitinka Čiurlionio ansamblį. Nuotr. Irenos Kijauskienės

dėka ansamblio tapo visos Lietuvos dėmesio centru. Kiekvienoje vietovėje ansamblis buvo pasiūtkinamas aukštų valdžios pareigūnų ir meno vienėtu. Jam buvo suruoštos puikios vaišės, priėmimai ir šaunios išleistuvės su dovanomis ir specialiai paruoštomis programomis.

Artinantis į Klaipėdos miestą, ansamblį pasitiko Eglė, Žalčių karalienė, Žilvinas ir klaipėdiečių drabužiais pasipuošęs jaunimas, nešinas simbolinėmis dovanomis ir vietinio alaus asociacijomis. Ypatingai jaudinantis ir įspūdingas buvo ansamblio giedojimas Klaipėdos Taikos Karalienės atstatomoje bažnyčioje ir paskutinį viešnagės dienos vakarą Vilniaus arkikatedroje, kurioje jos klebonas, prel. Kazimieras Vasiliauskas, buvęs tremtinys ir Komijos respublikos anglių kasyklų prievartos angliakasy, iškilmingų vakarinių mišių metu ansamblį sveikino ir skatino maldininkus už jį pasimelsti.

Kelionės organizatoriai pasirūpino, kad ansamblečiai kaip galima geriau išnaudotų savo laisvalaikį, todėl buvo sudarytos sąlygos aplankyti Thomas Mann namus, Raganų Kalną, "Baltijos" keliu plaukti iš Klaipėdos įlankos per Kuršių marias į Nidos kopas, iš arti pasigėrėti Baltijos jūra. Simboliškai reikšmingą ansamblio kelionės epizodą sudarė jo paminklinio kryžiaus pastatymas garsioje Kryžių kalno rytinėje pašlaitėje ir Šiluvos šventovės aplankymas. Joje, dalyvaujant

didžiulei maldininkų miniai, ansamblis sugiedojo tris giesmes Marijos garbei. Buvo malonumas ir garbė lankytis parlamento rūmuose ir ansamblio delegacijai susitikti su prezidentu Vytautu Landsbergiu.

Ansamblio nariai, graudžiai atsisveikinę su savo pamiltu meno vadovu Gedimynu Purliu ir Clevelande viešėjusia ir ansamblio koncertuose dainavusia jo žmona Audrone, grįžo į namus su krūvomis dovanų, suvenyrų ir nepamirštamais įspūdžiais. Toji kelionė ypatingai pozityviai paveikė jauniausią, Amerikoje gimusią kartą, nes ji galėjo savo akimis pamatyti iš tėvų ir mokytojų pasakojimų blankiai nežinomą Lietuvą, susipažino su jos istoriniais paminklais, kuriuos taip rūpestingai ir su meile restauruoja Lietuvos patriotai. Visur vyksta restauravimo darbai, įskaitant ir Vilniaus Universitetą.

Nuostabiai atnaujinta Trakų pilis savo didinga išvaizda, dokumentacija ir autentiška viduramžių atmosfera užburia ir beveik užima kvapą. Imponuoja ir žavi Vilniaus arkikatedros restauruotas požemis, kuriame atkasta net 12 skirtingų grindų ir anga, kuria vaikščiojo Vytautas Didysis ir kunigaikštienė Ona. Jame yra vyskupų karstų kriptos, senoviniai kardai, kunigaikščių palaikai. Visa tai tapo konkrečiais mūsų jaunimui nupasakotos Lietuvos istorijos ir jos didingos praeities įrodymais.

Viešėjus beveik dvi savaites Lietuvoje, skaitant jos jau visiška laisvą spaudą, bendraujant su vietiniais žmonėmis, lankantis Parlamento rūmuose, beveik sunku įsivaizduoti, kad tai dar nesama nepriklausomos valstybės. Lenino paminklus saugo tankėtės, uniformuoti sovietinės armijos nariai arogantiškai šliufoja šaligatvius, privalomi rusiški užrašai gatvėse, restauruose ir viešbučiuose verčia pažvelgti realybei į akis. Bet, matant lietuvių pasiryžimą, tautinio atgimimo dvasią ir nesužalotą kultūrinį veidą, gimsta Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės viltis.

"Lietuvos" ansamblis sveikina Čiurlioniečius. Šone ansamblio pirm. Petras Telyčėnas. Nuotr. V. Plečkaičio

Čiurlioniečiai neša savo kryžių į Kryžių kalną. Nuotr. A. Balašaitienės

"Kuršių ainiai" pasitinka čiurlioniečius prie "Žuvėdros" vaikų poilsio namų. Centre Gediminas Purlys, pirm. Vladas Plečkaitis, čiurlioniečiai. Nuotr. A. Balašaitienės

SAJŪDIS TEBETURI AUTORITETĄ IR DVASINGUMĄ

(atkelta iš 1 psl.)

keisti tikta įgyvendinant žemės ūkio reformą. Taigi būtinybė sudemokratinti rajonų ir apylinkių tarybas, teikti paramą sunkiai laisvėjančiam kaimo žmogui akivaizdžiai rodo, kad Sąjūdis dar labai reikalingas. Dėl išvardytų priežasčių LKP nėra ir negali būti aktyvi paprastų kaimo žmonių interesų gynėja.

Parlamente dominuoja jėgos, siekiančios atkurti Lietuvos nepriklausomybę *de facto*. Gali pasirodyti, kad vyriausybėje šis siekimas silpniau išreikštas, mat Vyriausybė dirba visiškai konkretų valstybės atkūrimo darbą, kuris neišvengiamai nukrypsta nuo apytikslų, abstrakčių, idealizuotų rinkimų kampanijos metu propaguojamų modelių. Be to, Vyriausybės aparate liko nemaža senųjų struktūrų darbuotojų, taigi išliko ankstesni darbo metodai bei tradicijos.

Destruktyvios jėgos išpučia ir kursto gandus apie tikras ir tariamas AT ir Vyriausybės darbo klaidas. Tokiomis sąlygomis ypač pasigendama tvirtesnio ryšio su rajonų tarybomis. Sąjūdis čia turėtų būti pirmasis pagalbininkas ir ryšių su visuomene palaikytojas. Taigi gal vertėtų laikytis tokios taisyklės. Sąjūdis iškelia AT deputatai visada dalyvauja susirikiimuose su rinkėjais kartu su Sąjūdžio rajonų tarybų atstovais? Matyt, tokie kontaktai iš tikrųjų skatintų par-

lamentarų profesinį brendimą, kurio šiandien dažnai pasigendame, apsaugotų nuo blaškymosi, o kartais — ir nuo puikybės.

Iš principo jau susitarta dėl periodiško AT deputatų ir Sąjūdžio seimo tarybos narių susitikimų. Nūnai Sąjūdis turi rimtų organizacinių problemų. Visuomenė jau seniai laukia, kada Seimo taryba išrinks lyderį. Praktiškai Sąjūdis liko be spaudos. Šis liūdnas faktas liudija ankstesnės tarybos veiklos spragas. Pakvėpęs pinigais Sąjūdžio laikraščiams, pastarą naudanga tapti "ir publikuojamais". Būta čia ir juridinės netvarkos. Lietuvos televizija linkusi panaikinti "Atgimimo bangą", kurią iš tikrųjų reikia atgaivinti keičiant turinį ir siekiant didesnio profesionalumo.

Sąjūdis, perkėles savo aktyvą į įstatymų leidžiamosios ir vykdomosios valdžios struktūras, neprarado nei autoriteto, nei dvasingumo. Vis dar būdamas visuomenės sąžinė ir kol kas vienintelė jėga, galinti efektyviai priešintis senosios partokratinės nomenklatūros destruktiviam veiklai. Sąjūdis imasi paties svarbiausio darbo — remti Aukščiausios Tarybos ir Vyriausybės pastangas atkurti Lietuvos valstybingumą.

Šiandien tiesiog nėra pasirinkimo. Svarbiausia — pasiekti realią nepriklausomybę. Grupės piliečių paskelbtas "Kreipimasis" dėl atkuriamojo seimo rinki-

mų yra visiškai nepriimtinas ir laikytinas mėginimu skaldyti jėgas ir kelti sumaištį, kurios ir taip per akis.

Sąjūdis neturėtų besąlygiškai ginti ir remti Vyriausybės. Naudokimės demokratijos sukurtais ar dar tik kuriamais mechanizmais, bet neišleiskime iš akių svarbiausio tikslo. Sąjūdžiui ir visiems jį palaikiusiems verta semtis stiprybės ir mokytis kantrybės iš labiausiai nuskrustausių mūsų brolių ir seserų.

BRIUSELYJE ATIDARYTAS BALTIEČIŲ KRIKŠČIONIŲ DEMOKRATŲ BIURAS

Briuselyje rugsėjo 27 atidarytas Pabaltijo kraštų krikščionių demokratų informacijos biuras. Iškilmingame atidaryme dalyvavo Europos Parlamento frakcijos pirmininkas dr. Egon Klepsch, tarptautinės ir vietinės spaudos atstovai, Krikščionių Demokratų Internacionalo generalinis sekretorius Andre Louis, Europos Krikščionių Demokratų Unijos generalinis sekretorius ir Europinio Sąjūdžio vicepirmininkas Thomas Jansen bei kiti. Iš lietuvių dalyvavo Egidijus Klumbys — Lietuvos Krikščionių Demokratų Partijos pirmininkas, Adolfas Venskus — Lietuvos krikščionių Demokratų Sąjungos vicepirmininkas ir Belgijos lietuviai.

Prieš informacijos biuro atida-

Tremtiniai ir politiniai kaliniai nedejuoja ne dėl to, kad nereturė dėl ko. Jie su didele viltimi ir kantriu pasitikėjimu seka mūsų Parlamento ir Vyriausybės veiklą, remia ją. Kai tikslas aiškus, nepritekliai negasdina.

Užimti poziciją — tai netik siekti švento tikslo, bet ir nukreipti ugnį į save, kartais — net iš tos pusės, kur turėtum tikėtis esant draugų ir vienminčių.

Edmundas Simanavičius
Sąjūdžio seimo tarybos narys
(Straipsnis perspausdintas iš "Atgimimo", 1990.IX.12-19, Nr. 36.)

rymą įvyko spaudos konferencija, kurią suorganizavo Europos Parlamento Krikščionių Demokratų frakcijos delegacija, kuri rugsėjo 22 - 23 lankėsi Lietuvoje.

Informacijos biuras suorganizuotas ir bus finansiškai remiamas Krikščionių Demokratų Internacionalo ir Belgijos Krikščionių Demokratų (flamandų) Partijos.

(Elta)

— Zigmo Kuzmickio, žymaus Lietuvos pedagogo ir literatūrologo, (1898 - 1976), mirties metines minint, Kaune, prie namo Salomėjos Neries gatvėje 41, kuriame jis gyveno, liepos 30 atidengta memorialinė lenta. Ją sukūrė skulptorius Vladas Žuklys.

Bostone atidarytas didžiausias Amerikoje lietuviškų meno dirbinių

salonas

DOVANA

Norintiems įteikti lietuviškų suvenyrų savo giminiams ar draugams Šv. Kalėdų, Naujųjų Metų, įvairių jubiliejų bet kuria kita proga — siūlome platų pasirinkimą.

Galite įsigyti:

- žymiausių išėjų ir Lietuvos menininkų paveikslų, grafikos darbų, medžio drožinių;
- Tautinių rūbų, juostų, gintaro, stiklo ir keramikos dirbinių su lietuviška ornamentika;
- Tautinių vėliavų, Vyčių, įvairiausių lipdžių;
- Knygų apie Lietuvą anglų kalba ir Lietuvos žemėlapių;
- audio ir video kasetų su naujausia lietuviška muzika;
- tinkančią Lietuvos dažnumams video aparatūrą ir kitas elektronikos sistemas žemomis kainomis.

Visą tai galima užsisakyti pagal katalogą kuri galite gauti atsiumę 2 dol. čekį firmai BALTIC ASSOCIATES, LTD
P.O. Box 1406 GMF Boston, MA 02201
Tel. (617) 269-4455 • Fax (617) 268-8376
368 Broadway, So. Boston, MA 02127

KASOS PRANEŠIMAS

Federalinės kredito unijos priklauso jos nariams. Išrinkti direktoriai, komitetų nariai ir paskirti skyrių vedėjai bei tarnautojai atlieka tiksliai jiems paskirtas funkcijas, pagal valdžios potvarkius ir įstatus. Kredito unijų pajamos ateina iš paskolų ir federaliniai apdraustų investavimų. Apmokėjus einamąsias išlaidas ir patenkinus rezervų reikalavimus, likęs pelnas yra išdalinamas nariams dividendų formoje už taupymo sertifikatus ir reguliarias taupymo sąskaitas. Sertifikatų nuosimčiai tankiai keičiasi, o reguliarių santaupų dividendai yra nustatomi kiekvieno metų ketvirčio gale. Tiek sertifikatai, tiek taupymo sąskaitų nuosimčiai priklauso nuo pajamų ir pelno.

Kaip kiekvienam banke, taip ir kredito unijose pagrindinės pajamos ateina iš palūkanų, kurios gaunamos už paskolas. KASOJE šiuo metu yra išduota apie 65 milijonai dolerių paskolų, iš kurių 12 milijonų su viršum yra pavėluotai arba visai neapmokamos. Be abejo, tas sumažina KASOS pajamas ir atima galimybę nariams mokėti aukštesnius dividendus. Kur yra to priežastis?

Beveik visos dabar neapmokamos paskolos buvo išduotos pirmaisiais 7 metais po KASOS įkūrimo, pirmininkaujant Vytautui Vebeliūnui. Paskolas išsiėmę, KASOS nariai pinigų investavo, arba tiesioginiai pervedė į įvairias nekilnojamo turto partnerystes (limited partnerships), kurias pagrindiniai tvarko "Lito" investavimų bendrovė, arba jos padaliniai. Čia reikia pažymėti, kad tiek "Lito", tiek jam giminingų kompanijų pirmininku, arba prezidentu buvo ir tebėra

tas pats Vytautas Vebeliūnas.

Dauguma skolininkų, kurie investavo į "Lito" grupės "tax shelter" nuosavybes, buvo gavę raštišką arba žodinį susitarimą, kad ši organizacija ar jos pirmininkas dalinai arba pilnai apmokės KASOS paskolas. Kurį laiką paskolos buvo apmokamos ir KASAI davė reikalingas pajamas. Ilgainiui tačiau mokėjimai pradėjo vėluotis ir šiuo metu beveik visiškai sustojo. Raginimai ir reikalavimai atnešė pasiteisinimą, kad "Lito" organizacija yra finansinė krizė ir todėl negali paskolų apmokėti. Savaiame aišku, kad KASAI sudarė daug finansinių problemų ir tuo pačiu atkreipė federalinių inspektorių dėmesį. Buvo įsakyta padėti didesnes sumas į rizikingų paskolų rezervinį fondą, tuo būdu dar labiau suvaržant dividendų mokėjimą.

To pasėkoje KASA, kartu su federalinių kredito unijų reguliatoriais ir advokatais, ėmėsi šių žygių:

1. Sustabdė bet kokių komercinių ar biznio paskolų išdavimą.

2. Išleido potvarkį, kad jokios paskolos nebus išduodamos nariams, kurie pasiskolintus pinigus investuoja į bet kokias partnerystes ar korporacijas, kontroliuojamas "Lito" organizacijos arba V. Vebeliūno.

3. Pagal federealinių kontrolierių direktyvas, priėmė nutarimą traukti į teisimą asmenis, kurie pasirašė už paskolas ir jų nemoka ir tuos, kurie garantavo jų paskolų apmokėjimą. Šių legalių pastangų tikslas yra tiksliai atgauti paskolintus pinigus, arba nuosavybės užstatus.

Visi čia paminėti žingsniai yra

Prel. Algimanto Bartkaus kunigystės 25 m. sukakties minėjime. Iš k.: Anna Klizas Wargo — Lietuvos vyčių c.v. pirmininkė, kun. Gerald Gobitas — Apreiškimo parapijos, Frackville, Pa., klebonas, prel. Algimantas Bartkus, vysk. Thomas A. Welsh — Allentown, Pa., ordinaras, kun. Ronaldas Jankaitis — Sv. Kazimiero parapijos St. Clair, Pa., klebonas, prel. Anthony Muntone, Allentown vyskupijos generalinis vikaras.

PAGERBTAS PREL. ALGIMANTAS BARTKUS

Lietuviškos Apreiškimo parapijos, Frackville, Pa, nariai bei Lietuvos vyčiai gražioje šeimyniškoje šventėje, rugpjūčio 12 pagerbė savo buvusį kleboną, prel. Algimantą Bartkų jo 25 metų kunigystės proga.

Prie šventės rengimo taip pat prisidėjo Šv. Kazimiero parapija, St. Clair, PA, kur prelatas klebonavo nuo 1972 iki 1978. Apreiškimo parapijoje jis dirbo 1978 - 1983. Čia jis įkūrė Lietuvos vyčių kuopą ir vadovavo savaitinei lietuviškai radijo programai.

Šventė prasidėjo Apreiškimo bažnyčioje koncelebruotomis mišiomis, kurias aukėjo: prel. A. Bartkus, kun. Gerald Gobitas, prel. Anthony Muntone (Allentown vyskupijos generalvikaras), kun. Ronald Jankaitis, kun. Francis Baranauskis, kun. Anthony Wassell, kun. Andrew Ulicney, kun. Daniel Yenkevich, kun. Matthew Jarašūnas. Vadovavo Allentown vyskupas Thomas Welsh. Progai pritaikytą pamokslą pasakė prel. Muntone. Lietuviškas giesmes giedojo Šiluvos Marijos Draugų choras. Prel. Bartkaus giminės — Nijolė ir Petras Baltrušioniai bei Elena ir Henrikas Andr užskos atnešė aukas.

Po mišių vaisės buvo parapijos salėje. Šventės pirmininkė Anna Klizas Wargo pasveikino švečius ir pakvietė programai vadovauti kun. Ronald Jankaitį, Šv. Kazimiero parapijos kleboną, St. Clair, PA, kur prel. Bartkui teko pirmos klebono pareigos. Invokaciją sukalbėjo kun. Matthew Jarašūnas, Šiluvos Marijos parapijos klebonas.

Šventė prasidėjo Apreiškimo bažnyčioje koncelebruotomis mišiomis, kurias aukėjo: prel. A. Bartkus, kun. Gerald Gobitas, prel. Anthony Muntone (Allentown vyskupijos generalvikaras), kun. Ronald Jankaitis, kun. Francis Baranauskis, kun. Anthony Wassell, kun. Andrew Ulicney, kun. Daniel Yenkevich, kun. Matthew Jarašūnas. Vadovavo Allentown vyskupas Thomas Welsh. Progai pritaikytą pamokslą pasakė prel. Muntone. Lietuviškas giesmes giedojo Šiluvos Marijos Draugų choras. Prel. Bartkaus giminės — Nijolė ir Petras Baltrušioniai bei Elena ir Henrikas Andr užskos atnešė aukas.

Po mišių vaisės buvo parapijos salėje. Šventės pirmininkė Anna Klizas Wargo pasveikino švečius ir pakvietė programai vadovauti kun. Ronald Jankaitį, Šv. Kazimiero parapijos kleboną, St. Clair, PA, kur prel. Bartkui teko pirmos klebono pareigos. Invokaciją sukalbėjo kun. Matthew Jarašūnas, Šiluvos Marijos parapijos klebonas.

Šventė prasidėjo Apreiškimo bažnyčioje koncelebruotomis mišiomis, kurias aukėjo: prel. A. Bartkus, kun. Gerald Gobitas, prel. Anthony Muntone (Allentown vyskupijos generalvikaras), kun. Ronald Jankaitis, kun. Francis Baranauskis, kun. Anthony Wassell, kun. Andrew Ulicney, kun. Daniel Yenkevich, kun. Matthew Jarašūnas. Vadovavo Allentown vyskupas Thomas Welsh. Progai pritaikytą pamokslą pasakė prel. Muntone. Lietuviškas giesmes giedojo Šiluvos Marijos Draugų choras. Prel. Bartkaus giminės — Nijolė ir Petras Baltrušioniai bei Elena ir Henrikas Andr užskos atnešė aukas.

Po mišių vaisės buvo parapijos salėje. Šventės pirmininkė Anna Klizas Wargo pasveikino švečius ir pakvietė programai vadovauti kun. Ronald Jankaitį, Šv. Kazimiero parapijos kleboną, St. Clair, PA, kur prel. Bartkui teko pirmos klebono pareigos. Invokaciją sukalbėjo kun. Matthew Jarašūnas, Šiluvos Marijos parapijos klebonas.

PASKIRTA LRD LITERATŪROS PREMIJA

Spalio 5 Chicagoje paskirta Lietuvos Rašytojų Draugijos premija už 1989 metais išleistą geriausią grožinės literatūros knygą. Premija paskirta poetei Juditai Nazaraitei už jos eilėraščių rinkinį *Mechaninė poezija*. Vertinimo komisiją sudarė: Kazys Bradūnas, Danutė Bindokienė, Česlovas Grincevičius, Aušra Liulevičienė, Nijolė Užbaliėnė. Šios 2000 dol. premijos mecenatas yra Lietuvos Fondas.

KASOS Vadovybė

BALTŲ CENTRAS KOPENHAGOJE

Danijos užsienio reikalų ministris Uffa Ellemann-Jensen New Yorke tarėsi su Lietuvos, Latvijos, Estijos užsienio reikalų ministrais ir jiems pranešė apie galimybę Kopenhagoje dar prieš šiuo metų pabaigą atidaryti Baltiečių informacijos įstaigą.

Ryšium su šios įstaigos atidarymu pramatoma ir trijų Baltijos kraštų — Lietuvos, Latvijos, Estijos — bei Danijos, Suomijos, Islandijos, Norvegijos ir Švedijos užsienio reikalų ministrų konferencija. Pagal Danijos užsienio reikalų ministrį tai būtų svarbus žingsnis pirmyn į trijų Baltijos respublikų nepriklausomybės pripažinimą.

LIETUVIŲ KATALIKŲ SUSIVIENIJIMAS

Už prieinamus mokesčius pasiūlo moderniškus apdraudus planus.

Susiv. savo nariams moka dividendus ir teikia pirmenybes prašant — gavimui mortgicijų.

Norį įsirašyti kreipkitės į Susivienijimo Centrą, P. O. Box 32, Wilkes-Barre, PA 18703. Didžiojo New Yorke rajono lietuvių kreipkitės į Susivienijimo direktorių Joną A. Valnių, 3 Clare Dr., East Northport, N.Y. 11731. Namų tel. 516 261-3797, ofiso tel. 718 847 - 2686.

VYSK. P. BALTAKIS LANKO PATRIARCHĄ IR ĮSTAIGAS

(atkelta iš 3 psl.)

kos" — žiūrime kaip į pozityvią jėgą. Komunistų partijos pažiūra irgi pasikeitusi, bet tai nereiškia, kad ji sutinka su Bažnyčios pažiūromis. Esą daug problemų. Yra labai sunku pakeisti žmonių psichologiją per tokį trumpą laiką.

Religinių bendruomenių neberekia registruoti, užtenka pranešti vietinei valdžiai, kad veikia tokia organizacija. Bet jei nori gauti juridinį statusą, reikia registruotis.

Galima įsivežti religines literatūras, palaikyti ryšius — informaciją su užsieniu, gražinami pastatai — bažnyčios, vienuolynai. Visa atmosfera esanti pasikeitusi. Į Bažnyčią žiūrima, kaip galinčią pagelbėti išrišti etnines problemas. Procesas esąs nelengvas, kai kurie tam priešinasi. Norime pagelbėti Bažnyčiai, kad ji pagelbėtų persitvarkymui ir

demokratizacijai. Didžiosios bažnytinės bendruomenės esančios: ortodoksai, muzulmonai, protestantai.

Vyskupas Loston paklausė: ar visos religijos yra vienodai traktuojamos?

Vicypirmininkas atsakė: taip. Principe nėra problemų, bet praktiškai ortodoksai favorizuojami.

Vyskupas Loston vėl paklausė: ar pastatai bus gražinami?

Vicypirmininkas atsakė: taip. Toliau į pokalbį įsijungė J. Carr ir paklausė: kokią rolę turi ateizmas?

Vicypirmininkas: sąžinės laisvė visiems.

J. Carr: ar tikintieji gali būti nariais šiame Religinių reikalų komitete?

Vicypirmininkas: taip, bet ar kiekvienos religinės bendruomenės atstovai turėtų būti nariais, dar yra tebesvarstoma.

(Bus daugiau)

Vokietijai susijungus

(atkelta iš 3 psl.)

griovė. Iš tų griuvusių išaugo hitlerinė Vokietija, pati baisiausia, kuri norėjo užkariauti visą Europą. Hitlerinė Vokietija žlugo. Jos pralaimėjimas buvo pats didžiausias, bet štai Vakarų demokratijos nepavertė jų vergais, padėjo atsikelti ir išmokė, kaip demokratiškai tvarkytis.

Demokratinė Vokietija, nugalėjusi sujungimo sunkumus, vėl įšaus į Europos pagrindinę galybę. Prisimanant Vokietijos istorinį militarizmą, galima spėti, kad ji sugebės atsiimti visas savo žemes, kurios dabar prijungtos prie Lenkijos. Pasiėks ir Karaliaučiaus kraštą. Jau dabar buvo balsų, kad ten reikia padaryti lyg kokį autonominį kraštą,

— Kun. dr. Kazimieras Ruibys spalio 2 mirė Matulaičio namuose, Putnam, Conn. Velionis buvo gimęs 1911 liepos 1 Tauragės apskr. Kunigu įšventintas 1935 kovo 17 Telšiuose. Baigęs Vytauto D. teologijos-filosofijos fakultetą, kapelionavo gimnazijose ir profesoriavo Telšių kunigų seminarijoje. 1947 Romoje įsigijo teologijos daktaro laipsnį. Amerikon atvyko 1948. Kapelionavo Illinois universitete, klebonavo Peoria, Ill. vyskupijoje, vėliau aptarnavo Daytona Beach, Fla., lietuvius. Paskutiniu metu gyveno Matulaičio namuose, Putnam, Conn.

— Baltų Taryboje Londone rugsėjo mėn. posėdyje latviai baigė savo pirmininkavimo kadenciją. Nuo spalio 1 lietuviai perėmė Baltų Tarybos pirmininkavimą. Pirmininku paskirtas Romas Kinka. Buvusi Baltų Tarybos pirmininkė Marie Ann Zarina, paskutinio Latvijos pasiuntinio Britanijoje dukterė, buvo Latvijos atstovo Washingtono paskirta Londono Latvijos pasiuntinybės vedėja, vietoje ką tik mirusio Paul Reihards.

— Dr. Kęstutis Girnius, Laisvės Radijo (Radio Free Europe ir Radio Liberty) direktorius Munchene, nenumato, kad lietuviškos transliacijos per šį radiją dėl perestroikos galėtų greitai baigtis, nežiūrint paskleistų gandų. Lietuviai užpildo vieną valandą transliacijų per dieną.

— Romualdas Ozolas, Lietuvos vicepremjeras, yra paskirtas pasaulio lietuvių sporto žaidynių organizacinio komiteto pirmininku. Ketvirtosios žaidynės vyks 1991 metais liepos gale — rugpjūčio pradžioje Lietuvoje. Iš įvairių pasaulio kraštų ten žada dalyvauti apie 600 sportininkų ir 1000 turistų.

— Lietuvių Dienos Clevelande įvyks spalio 20 - 21. Choras tuos Toronto Volungės chorą kartu su Dievo Motinos parapijos choru. Rengia LB Clevelando apylinkė.

— Biochemijos dr. Kaziu Martinkui 1984 sausio 13 mirus, jo šviesaus atminimo įamžinimui 1985 buvo įsteigtas ir inkorporuotas Kasmetinis stipendijų fondas. Stipendijos fondo komisija, apsvarsčiusi gautus stipendijų prašymus, nutarė iš gautų procentų skirti 1000 dol. stipendiją Kaune gimusiam dr. Česlovui Vaičiui, Rochester, N.Y., besigilinančiam neurochirurgijos srityje.

— "Dainavos" ansamblis, Chicago, Ill., vadovaujamas Daliaus Polikajčio, spalio 20 dalyvauja Margučio rengiamame Vanagačio gimimo šimtmečio koncerte, o gruodžio 16 ruošia religinį koncertą Marijos Nekalto Prasišėdimo bažnyčioje, Chicagoje. Chormeisteris Audrius Polikajtis, pirm. Mėta Gabalienė.

IEŠKOMA

Stanislovas Jonelis, gyv. Kaune 233009, Eidukevičiaus 37-65, ieško savo dėdės Antano Jonelio palikuonių. Antanas Jonelis atvyko į Ameriką apie 1905 m. ir gyveno Chicagoje iki 1925. Turėjo tris vaikus. Prašo ką nors žinančius apie jo gimines atsiiepti nurodytu adresu Lietuvoje. Iš anksto dėkoja.

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAM palengvinti išsiųsti prenumeratą dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirti, užpildyti ir pasiųsti adresu: DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207

Atsilyginu už 1990 metus.

Prašu pratęsti prenumeratą 1991 metams.

Vardas ir pavardė.....

Adresas

DARBININKAS naujiem skaitytojam pirmuosius metus kainuoja tik 15 dol. Visiem kitiem prenumerata — 20 dol. metam.

Siunčiu už prenumeratą \$.....

Už kalendorių \$.....

Spaudai paremti \$.....

Skiriu stambesnę auką 1990—sukaktuvių 75—metų progai.

DARBININKO ADMINISTRACIJOJE GALIMA GAUTI ŠIAS KNYGAS

A. Šapoka — Lietuvos Istorija, 20 dol.

J. Gliaudos — Atolas - Koralių sala. 9 dol.

J. Brazaičio — Raštai. Vienų vieni. 10 dol.

P. Naujokaičio — Lietuvių Literatūros Istorija. 3 tomai po 20 dol.

A. Merklio — Vincas Kudirka. 15 dol.

J. Audėno — Lietuvos Valstiečiai Liaudininkai, 15 dol.

A. Rūtos — Mėlyno Karvelėlio Šviesa. Romanas. 12 dol.

J. Audėno — Paskutinis posėdis. 5 dol.

K. Trimako — Ieškančiojo pėdsakai. 10 dol.

A. Paškaus — Asmenybė ir religija. 6 dol.

A. Tyruolio — Šiapus ir anapus saulės. Poezija. 5 dol.

600 m. Lietuvos krikšto jubiliejus. Albumas. 12 dol.

J. Aisčio — Poezijos rinktinė. 8 dol.

J. Puzino — Rinktiniai raštai. 2 tomai po 25 dol.

LEIDINIAI ANGLŲ KALBA

Bažnyčia Lietuvoje — spalvotas albumas. Priedas angliškai. 15 dol.

VI. Vijeikio — Lithuania My Heritage. Gausiai iliustruotas albumas. 20 dol.

Atlaidai — Lithuanian Pilgrimages. Foto albumas. 25 dol.

J. Stuko — Awakening Lithuania. Istoriniai bruožai, 10 dol.

S. Sužiedėlio — A History of the Church in Lithuania 10 dol.

My Dictionary — Mano Žodynas. Didelio formato spalvota knyga vaikams. 12 dol.

Persiuntimui pridama 1.50 dol.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei lietuviškos muzikos plokštelės ir įvairūs suvenyrai gaunami Darbininko spaudos kioske, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

G. T. INTERNATIONAL parūpina jūsų giminėm bilietus iš Lietuvos į įvairius Amerikos miestus nesikrendant per Maskvą. Galimybės Riga/Kopenhaga (su nakvyne) Čikaga, New Yorkas ar Los Angeles. Taip pat siūlome Vilnius/Berlynas/Čikaga kaina nuo \$1020.00 iki \$1337.00. Vilnius/Berlynas/New Yorkas kaina nuo \$944.00 iki \$1261.00 ir Vilnius/Berlynas/Los Angeles kaina nuo \$1223.00 iki \$1623.00. Su jūsų giminėmis ryšį palaiko ir perduoda visas informacijas mūsų raštinės atstovė Vilniuje. Prašome kreiptis: G. T. INTERNATIONAL, INC. 9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL. Tel. (708) 430-7272.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

— VILNIUS — MIESTO PLANAS —

Šių metų laidos, spalvotas Vilniaus žemėlapis, 24 x 32 formato. Pritaikytas turistams, su pilnu gatvių indeksu. Priedas — angliška ir vokiška turistinė rodyklė

Sulankstytas \$9.50 su persiuntimu
Plakato forma \$11.50 su persiuntimu.

Užsakymus siųsti:

S A K A L A S
7328 S. California Ave.
Chicago, IL 60629

1990 M. KELIONĖS NEW YORKAS — RYGA

Ten ir atgal \$795 (tik už kelionę lėktuvu), Skrydžiai tiesiai į Rygą iš JFK per Helsinkį. Oro linija — FINNAIR. Skrydžiai kiekvieną trečiadienį ir šeštadienį. Specialios kainos nuo 1990 spalio 1 iki 1991 kovo 31. \$16. "U.S. taxes" nepriskaičiuota.

KELEIVIAMS SU IŠKVIETIMAIS

Baltic Tours siūlo specialias lėktuvo kainas keleiviams, vykstantiems su asmeniškais iškvietais. Kvietėjas jus pasitiks Rygoje. Jei reikės parūpinsime transportaciją.

LANKANTIS LIETUVOJE

Už žemas kainas galite apsistoti Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos viešbučiuose vienai arba dviem savaitėm.

HELSINKIS

Grįžtant, oro linijų kelias reikalauja vieną naktį praleisti Helsinkyje. Susisiekimas, pusryčiai, apgyvendinimas — keturių žvaigždžių Vaakuna viešbutyje; \$75 asmeniui dviese viename kambaryje. Atskiras kambarys \$109.

KELIONĖS SU PALYDOVAIS

LIETUVA IR SUOMIJA — 13 dienų kelionė
10 naktų Vilniuje, 1 naktis Helsinkyje. Finnair linija
Kelionė Nr. 106 lapkričio 7 - 19
\$1,699.00 iš Bostono ir New Yorko
\$1,899.00 iš Chicagos

ŠV. KALĖDOS IR NAUJI METAI LIETUVOJE
15 dienų kelionė. 12 naktų Vilniuje, 1 naktis Helsinkyje, Finnair linija
Kelionė Nr. 1225 gruodžio 22 — sausio 5, 1991
\$1,799.00 iš Bostono ir New Yorko
\$1,999.00 iš Chicagos

NAUJI METAI LIETUVOJE — 15 dienų kelionė
12 naktų Vilniuje, 1 naktis Helsinkyje. Finnair linija
Kelionė Nr. 1280 gruodžio 29 — sausio 12, 1991
\$1,799.00 iš Bostono ir New Yorko
\$1,999.00 iš Chicagos

Smulkesnėms informacijoms ir brožiūrai kreipkitės adresu:

BALTIC TOURS
77 Oak St., Suite 4
Newton, MA, 02164
Tel. 617 965 - 8080 Fax 617 332 - 7781

HIGH TECH KOMPUTERIAI

Mūsų parduotuvė, pirma ir vienintelė per emigraciją, parduoda aukščiausios kokybės įrengimus dėl biznio paskirties ir asmeniniam naudojimui. Mes turime 30-ies žymiausių firmų kompiuterius. Jūs nusipirksite mūsų parduotuvėje tik geriausią elektroniką, taip pat gausite tikrai profesionalų patarnavimą.

Mes parduodame visas kompiuterio atsargines dalis, reikmenis, ir programas. Mes turime didžiulį pasirinkimą. Televizijos aparatų, FAZ-ų, Kamkorderių, VSR-ų, Trumpųjų bangų radijo aparatų, 2-iejų kasečių rekorderių, telefono aparatų, telefono atsakymo aparatų, virtuvės reikmenų ir t.t.

Speciali kaina 220 Voltų Kompiuteriams ir PAL SECAM sistemos elektronikai, kuria jūs galite naudoti Lietuvoje ir Europoje.

Mes kalbame angliškai ir rusiškai.

41 W. 35th GATVĖ, tarp 5 ir 6 Avenues, Manhattan, NY
212 465-0621

DĖMESIO!

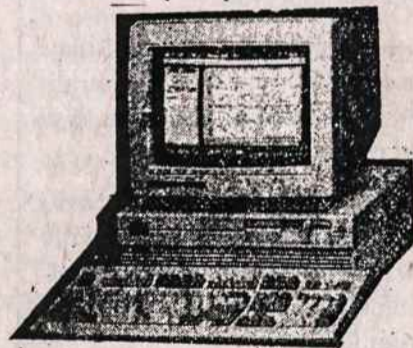
VISIEMS LIETUVIAMS, KURIE LANKOSI AMERIKOJE AR KURIE VYKSTA Į LIETUVĄ ĮSIGYKITE VISUS ELEKTRONINIUS REIKMENIS PAGAL EUROPIETIŠKĄ 220 VOLTŲ ELEKTROS SROVĖ

TIMURS STORE JOY — LUD

ELECTRONICS
200 5TH AVE (tarp 23 & 24 Gatvių)
NEW YORK, N.Y. 10010
TELEFONAS (212) 807 - 8484

TELEVIZIJOS APARATAI (įvairaus dydžio ir įvairių firmų)

KOMPIUTERIAI LYGŪS IBM PC SISTEMAI SU SPALVOS REGULIAVIMO IR ATSPAUSDINIMO APARATŪRA

Visi kompiuteriai gaminti 1989 metais amerikiečių firmos INNOVATION, kuri duoda vienerių metų garantiją Lietuvoje

ELEKTRONINIAI PIANINAI ĮVAIRIAM NAUDOJIMUI

TELEFONŲ ATSAKYO APARATAI

PANASONIC M7 COMCORDER VIDEO FILMAVIMO APARATAI PAL SISTEMAI

ĮVAIRŪS RADIO APARATAI SU TRUMPOM BANGOM

VCR (Video juostų rekordavimo ir grojimo aparatai) PAK/SECAM/DK SISTEMAI (įvairių firmų, įskaitant ir Panasonic)

VISA APARATŪRA TURI PAAIŠKINIMUS IR RUSŲ KALBA

MES TAIP PAT TURIME DIDELĮ PASIRINKIMĄ SONY, MAXWELL IR KT. ĮVAIRIAUS ILGUMO VIDEO IR AUDIO KASEČIŲ

LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA**KASA**

YRA GERIAUSIAS JŪSŲ BANKAS

NEW YORKE: 86-21 114th Street, Richmond Hill, N.Y., 11418 718-441-6401

CHICAGO: 2615 W. 71st Street, Chicago, IL 60629, 312-737-2110
1445 So 50th Ave., Cicero, IL 60650, 708-656-2201
9525 So 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457, 708-598-1333

FLORIDO: 400 70th Ave., St. Petersburg Beach, FL 33706, 813-367-6304

DETROITE: 24060 W. 9 Mile Rd., Southfield, MI 48034, 313-350-2350

WATERBURY: 6 Congress Ave., Waterbury, CT 06708, 203-756-5223

Taupymo sąskaitos ir sertifikatai, įvairios paskolos, VISA kortelės ir kiti patarnavimai

— Visi lietuviai taupo ir skolinasi lietuviškoje-KASOJE —

— Visos santaupos Federalinės NCUA agentūros apdraustos iki 100,000 dol. —

TAUTYBIŲ FESTIVALIS

Rugsėjo 15 ir 16 Jersey City, N. J., vyko New Jersey gyvenančių tautybių kasmet ruošiami festivaliai. Juos rengia Valstijos departamento Etninių reikalų vadyba kartu su etninių grupių patariamąja taryba, kuri sudaro atskirų tautybių atstovai. Šis renginys buvo jau dviliktasis ir įgyja vis didesnio populiarumo.

Festivaliai rengiami čia kasmet vis tobulinamame valstijos Liberty parke, nes iš jo kasdien kursuojamu keltu galima pasiekti Liberty salą su išgarsėjusiu Laisvės paminklu ir Ellis salą, kur rugsėjo 10 buvo atidarytas lankytojam daugelį metų rengtas

imigracijos muziejus.

Prieš eilę metų LB N.Y. apygardos valdyba buvo sujudusi, kad tuo metu pradėtame rengti muziejuje būtų atvaizduota ir imigrantų iš Lietuvos buitis, bet ten apsilankyti dar neteko, todėl nežinia, kaip tuos pasiryžimus pavyko įgyvendinti.

Šiame festivaly apsilankė keli tūkstančiai, o tautybių atliekamą meninę programą nuolat sekė keli šimtai žmonių. Parkas mirgėjo tautinių drabužių spalvomis.

N. J. lietviams atstovavo nesenai susiorganizavusios Americans for Independent Lithuania

iruostas stalas, praeivio dėmesį patraukiančiais plakatais ir didžiųjų dienraščių sumaniai paruoštom iškarpom. Savaine suprantama, kad stalą puošė ir didelė, kaspinais papuošta tautinė vėliava.

Praeiviam informacijas teikė čia nuolat būdinčios tos organizacijos tautiniais drabužiais pasi-puošusios veikėjos, kurių tarpe teko pastebėti organizacijos prezidentę Loretą Stukienę, Julianą Liana, Vidą Lanytę-Anton, Janiną Meižienę ir kt. Lietuviškų valgių stalą buvo įrengę Lietuvos vyčių Kearny kuopa.

Beto, su meniškai atliktais medžio drožiniais dalyvavo Popelii iš Brooklyno. Festivalio lankytojai domėjosi ir grupavosi apie lietuvių stalus ir klausinėjo įvairių informacijų apie Lietuvą.

Lietuvių meninėje programoje dalyvavo Monikos Šernaitės vadovaujama tautinių šokių grupė Liepsna su keturiom porom šokėjų. Jie darniai pašoko 4 šokius, kuriuos akordeonu palydėjo ilgametė šokėja ir akordeonistė dr. Rūta Gražulytė.

Festivalis buvo pradėtas tautybių su savo vėliavom eiseną, kurioje dalyvavo apie 30 tautybių. Vėliau festivalį iškilmingai atidarė N.J. valstijos įvairūs dignitoriai. Festivalį ir čia atstovaujamas tautybes sveikino N.J. valstijos gubernatoriaus Jim Florio. Jis savo kalboj dėkojo imigrantam už jų kultūrinį įnašą valstijai ir paskelbė, kad kasmet festivalio metu bus ypatingas dėmesys kreipiamas tik į vieną tautybę.

Šio festivalio tokie laimingieji buvo vengrai, kurių programa vyko daugiau kaip valandą. Būtų tikslu, kad ateinančiais metais tokią garbę išsikovotų pabaltiečiai estai, latviai ir lietuviai už jų tautiečių tėvynėse ryžtingus pastangas atsikovoti laisvę ir nepriklausomybę.

Meninės programos vadovė Ms. Chary Mikell leido programos atlikėjam "išieiti į lankas" ir dėlto programa vėlavo net 2 val.

Graži, ne perkaršta diena su-traukė tūkstančius žmonių, ku-

rie galėjo vaišintis įvairių tautybių ir komercinių įmonių paruoštais valgiais, kava ir ne alkoholiniais gėrimais. Valgių stalai buvo išdėstyti lauke, o valgytojams buvo įrengta didelė palapinė su stalais ir kėdėmis, kur jie laisvai galėjo pailsėti ir patogiai pavalgyti.

Lietuviai lankytojai negalėjo pasigirti gausumu, jų kiek teko pastebėti, galėjo būti tik keletas dešimčių.

K. Jankūnas

Koncertas - spektaklis

Žavingas koncertas — dramatiškas spektaklis "Tautos atgimimas" įvyks So. Bostone Lietuvių Piliiečių dr-jos salėje spalio 20 šeštadienį, 7 val. vak. Rengia "Naujoji Opera".

Iš Lietuvos atskrenda pasaulyje pagarsėjęs klarneto virtuozas prof. Algirdas Budrys, kuris pirmą kartą Bostone atliks lietuviškus ir klasikinius kūrinius.

Kartu iš Lietuvos atvyksta pirmaujantis Lietuvos baritonas, Vilniaus Filharmonijos solistas Danielius Šadauskas. Šalia tarptautinių įvairių epochų kompozicijų jo programoje vyrauja lietuvių kompozitorių vokaliniai kūriniai, romansai ir harmonizuotos liaudies dainos.

Abiem solistams akomponuoja komp. Darius Lapinskas.

Tai gražus pavyzdys kultūrinių — iš to paties krašto tam pačiam kraštui — bendradarbiavimo. Tai dar labiau išryškės spektaklyje "Tautos atgimimas", kur bendromis meninėmis jėgomis daina, muzika, šokiu, dailiuoju lietuvišku žodžiu ir vizualiniais šviesų efektais bei skaidrėmis bus dramatiškai pavaizduotas mūsų kaip tautos atgimimas ir užtikimas pasauliui: "Mes čia!"

Koncertu-spektakliu domisi ir amerikiečiai. Tai bus pademonstruota muzikos festivalyje Chicagoje bei televizijoje Chicagoje ir Bostone.

— Lapkričio 10 d. 6:30 val. vak. Sandaros salėje, 30 Intervale St., Brocktone, metinis Balfo 72-tro skyriaus pobūvis.

AUKOS KULTŪROS ŽIDINIUI

Su džiaugsmu ir gera nuotaika galime pranešti, kad vis daugiau New Yorko ir apylinkės lietuvių atsiliepia į Kultūros Židinio gelbėjimo vąją. Per pereinamąjį metų ketvirtį, nuo liepos 31 iki rugsėjo 30, nario mokestį susimokėjo viena organizacija ir 61 asmuo. Iš viso šiemet susimokėjo 10 organizacijų ir 105 pavieniai nariai. Tai sudaro maždaug pusę aktyvių organizacijų ir apie ketvirtadalį prisirašiusių, žinomų narių. Aišku be žodžių, kad reikia daugiau.

Galima tačiau džiaugtis, kad Židinio vąją atnešė ir gana didelį kiekį aukų. Per paskutinius 3 mėnesius gauta 97 aukos, iš kurių 41 buvo mirusiųjų pagerbimui ir 56 kitom vąjaus programoms.

Mūsų mirusiesiems prisiminti ir pagerbti buvo gautos šios aukos:

A. a. Veronikos Janušienės atminimui aukojo velionės vyras dail. Česlovas Janušas 300 dol., A. Garbauskas ir K. Matūzas po 50 dol., R. Penikas 40 dol. ir O. Osmolskienė 25 dol.

A. a. Kazimiero Barčio atminimui A. ir K. Pintsch paaukojo 25 dol.

A. a. Raimundo Liobės atminimui A. ir K. Pintsch ir J. Stankūnas po 25 dol.

A. a. Liucijos Sperauskienės atminimui A. Garbauskas 50 dol. ir Z. Raulinaitis 25 dol.

A. a. Onos Jasaitienės atminimui J. ir I. Vilgaliai 100 dol., A. Mackevičienė 60 dol., Pr. Gvildis ir H. Miklas po 50 dol., L. B. Great Neck apylinkė 25 dol.

A. a. Juozo Jurkuvėno atminimui velionio žmona Pranė Jurkuvėnienė paaukojo 60 dol.

A. a. Tomo Kondroto atminimui J. Leleivienė paaukojo 20 dol.

A. a. Bronislavos Vaičiulienės atminimui aukojo A. Janušonis 100 dol., V. Katinas 50 dol., J. Leleivienė ir E. Liobienė po 30 dol., H. Andruška, R. Ceilienė, A. Ilgutis, Mackevičių šeima ir A. Mičiulis po 25 dol., T. Alinskas, J. ir D. Hatzetheodoru, K. Norvila, P. Palys, B. Sutkus ir A. Šilbajoris po 20 dol., A. Svalbonienė 15 dol., V. Blazaitis, A. Jankauskas, S. Mikulskienė, B. Rimienė, S. Skobeikienė, T. Šlikienė ir L. Špokas po 10 dol.

A. a. Marijos Bezumavičienės atminimui N. ir O. Karašos paaukojo 100 dol.

Visiems, kurie aukojo mirusiųjų artimųjų atminimui, Kultūros Židiny reiškia padėką, o giminėms gilią užuojautą. Nėra nieko kilnesnio, kaip pastatymas mirusiem gyvojo paminklo, kuris liudys lietuvių tautos garbę ir niekam neleis jos užmiršti.

Kitame Darbininko numeryje bus išvardinti per paskutinius 3 mėnesius susimokėję K. Židinio nario mokestį ir Židinį parėmę aukomis. Šia proga taip pat norime priminti, kad spalio 13 bus K. Židinio narių bei rėmėjų metinis susirinkimas, kur bus galima sumokėti nario mokestį ir dalyvauti tarybos rinkimuose. Registracijos pradžia 9 val. ryto. Kviečiame visus atsilankyti.

Kultūros Židinio vadovybė

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai, atsiųdami prenumeratos mokestį, prisidėję aukomis už kalendorių, įvairius patarnavimus ar šiaip spaudą parėmę:

15 dol. — A. Jasaitis, Forest Hills, N.Y.

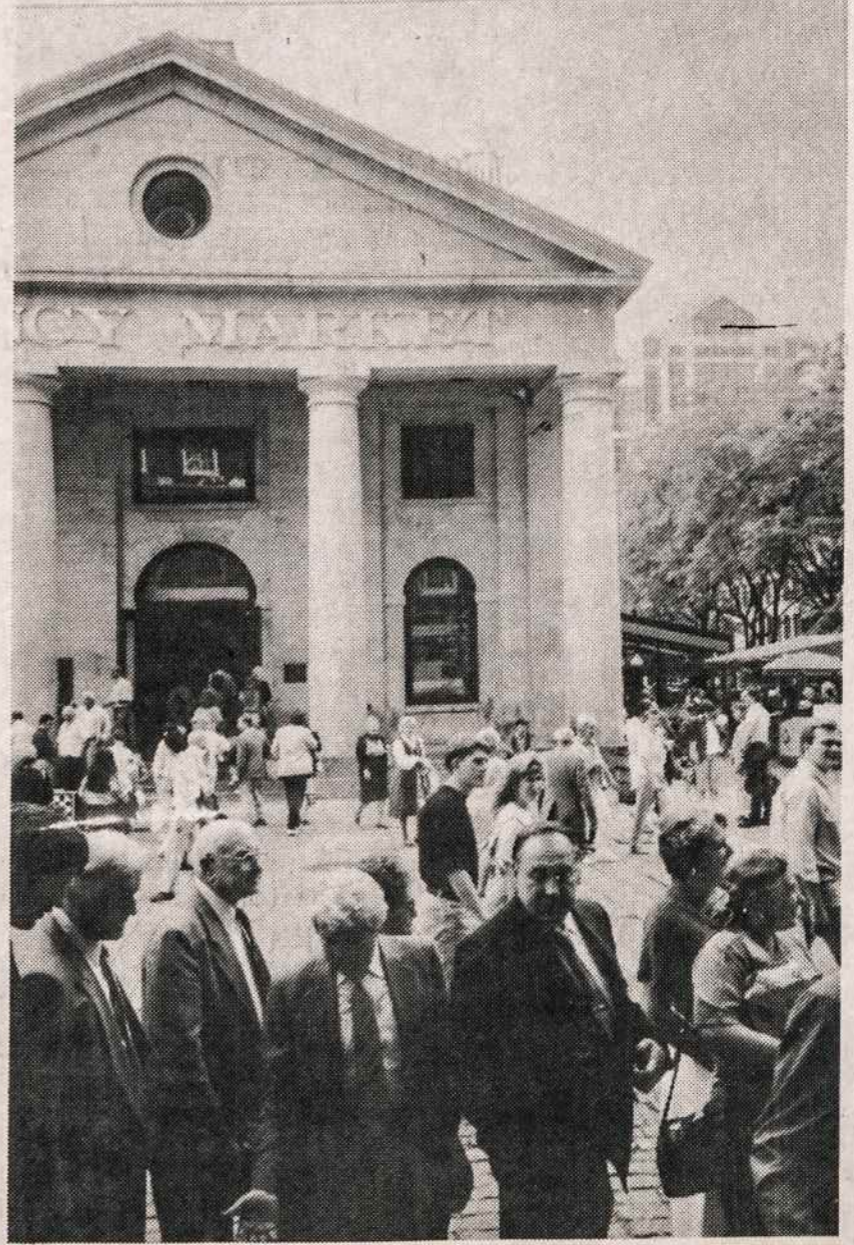
Po 10 dol. — M. Slavinskas, New Hyde Park, N.Y., E. Kezienė, Woodhaven, N.Y., J. Taluto, N. Fort Myers, Fla., A. Zerr, Glenside, Pa., A. Vizbara, Cambria Height, N.Y., B. Nemickas, Jericho, N.Y., F. Jasys, New London, Conn., dr. J. A. Žukas, Baltimore, MD, A. Skurdenis, Brooklyn, N.Y., G. Grinius, Spokane, WA, V. Sakas, Hamilton, Ont., K. Zauka, No. Providence, R. I., B. Skardžius, Washington, D. C., J. S. Kavaliūnas, New Smyrna Beach, Fla., L. Reivydas, Los Angeles, Calif., J. Duncia, Newark, DE, kun. J. Bacevičius, Kintyre, ND, A. Spakauskas, Philadelphia, PA, G. Bielskus, Lighthouse Point, Fla.

8 dol. — A. Dulkis, Newark, N.J.

Po 5 dol. — V. Vitkun, Rochester, N.Y., A. Bagdonas, Woodhaven, N.Y., J. Seidys, Montreal, Que., A. Damušis, Lockport, Ill., S. Klimas, Little Fls., N.J., S. Strazdas, Linden, N.J., L. Davidonis, Athol, Mass., A. Buivydas, Carlisle, Mass., H. Strasevičius, Chicago, Ill., V. Gruzdys, St. Petersburg, Fla., E. Jankus, Woodhaven, N.Y., kun. J. Kluonis, Mackinaw City, Mich., J. Helbert, San Antonio, TX, A. Vance, Kennebunk, Maine, J. Zeidat, Oceanside, Calif., F. Trunce, E. Norwalk, Conn., kun. G. Matejunas, West Hartford, Conn., J. Kevelt, Toms River, N.J., A. Mazalas, Hartford, Conn.

2 dol. — S. Dzekorius, So. Bethlehem, N.Y.

Visiems aukotojams nuširdžiai dėkoja Darbininko administracija.

Bostono miesto centre Lietuviai renkasi į tragiškųjų birželio įvykių sukakties minėjimą. Nuotr. Lilijos Kulbienės

A. A. MARIJAI VYŠNIAUSKIENEI
Kaune mirus, jos sesutei Pranei Surmienei nuširdžiausią užuojautą reiškiam ir kartu liūdime.
Vyras Vincas, dukros ir jų šeimos

Mielam anūkul mirus, buvusiam Ilgamečiui "Perkūno" choro dainininkui bei choro valdybos nariui
VLADUI ir jo žmonai STEFANIJAI VASIKAUSKAMS
reiškiam nuširdžią užuojautą.
New Yorko vyrų choro "Perkūnas" buvę choristai ir vadovai

A. A. VINCUI ALKSMANTUI
Lietuvoje mirus, jo seserį Eugeniją Kaspariūnienę ir Petrą Normantą bei kitus šeimos narius Amerikoje ir Lietuvoje giliai užjaučiame ir kartu liūdime.
Albina ir Vladas Balsiai
Adelė Pranas ir Jonas Kaspariūnai
Janina Gerduilienė
St. Petersburg, Fla.

VIDEO OVERSEAS
110-220 v. WE SHIP WORLDWIDE
OPEN SUNDAY 10-2 PM
Video Overseas, Inc. 249 West 23rd Street. New York, N. Y. 10011.

1 **VCR** MON-SAT 10 AM-6 PM
JVC HRD SVC-321E \$ 249
AIWA E 101 \$ 199
Panasonic G12EE \$ 249
PAL/SECAM-DK
14 DAYS / 4 PROGRAMS
RECORD / PLAYBACK
\$ 869

2
JVC 21" TV
C210 ME
7 SYSTEM
MONITOR / RECEIVER
REMOTE CONTROL
\$ 425

3
SHARP WQ 260
DOUBLE CASSETTE
SHORT-WAVE
\$ 59

4
SPECIAL SALE
COPPER MACHINE
\$ 249
SHARP
FAX MACHINE
\$ 199

5
HITACHI
VM-2380E
HQ
4 HEAD HQ
PAL SECAM
AUTOFOCUS
\$ 869
ACCESSORIES INCLUDED

6
TOSHIBA-VIDEO
B-1
PAL/SECAM DK
REMOTE CONTROL
5 DAYS SALE
\$ 189

7
NATIONAL
CAMCORDER
NV-M7EN
PAL SYSTEM
4 HEAD HQ
AUTOFOCUS
\$ 869

VIDEO
(PAL-SECAM D.K.) PLAY
SPECIAL PRICE
\$ 159!

8
MON. THRU SAT.
10 a.m. to 6 p.m.
(212) 645-0797

We are not responsible for typographic error. Prices subject to change and vary with exchange rates. Please check. This ad supersedes all previous ads. 10/12/90

DARBININKAS

Administr. (718) 827-1351
Redakcija..... (718) 827-1352

Spaustuė..... (718) 827-1350
Vienuolynas... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (Kor.)..... (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Kultūros Židinyje šį savaitgalį: spalio 12, penktadienį, 8 val. vak. "Anties" ansamblio rako muzikos koncertas; spalio 13, šeštadienį, 10 val. ryto Kultūros Židinio narių susirinkimas; spalio 14, sekmadienį, 11:30 val. popiet prof. Kazimiero Antanavičiaus paskaita, rengiama Tautos Fondo; 4 val. popiet pianisto Povilo Stravinsko koncertas.

Prof. Kazimieras Antanavičius, Lietuvos Respublikos Aukščiausios Tarybos narys, ekonominės komisijos pirmininkas, spalio 14, sekmadienį, 1:30 val. popiet Kultūros Židinio mažojoje salėje kalbės tema "Kaip mes atkursime Lietuvos ekonomiją". Popietę rengia Tautos Fondas.

New Yorko skautų-skauciu pirmoji po atostogų sueiga įvyks spalio 20, šeštadienį, 1:30 val. popiet Kultūros Židinyje.

Kultūros Židinio narių visuotinis suvažiavimas, jau 15-tas, vyksta spalio 13, šį šeštadienį. Registracija 9 v. ryto. 10 val. mažojoje salėje prasideda suvažiavimo posėdžiai. Čia bus padaryti įvairūs pranešimai apie K. Židinio dabartinę padėtį, bus diskutuojama dėl pranešimų ir Tarybos narių rinkimas. Kultūros Židinio tarybos pirmininku dabar yra Algirdas Mačiulaitis. Jis ir išsiuntinėjo kvietimus dalyvauti šiame suvažiavime. Jei kas negali asmeniškai dalyvauti, prašomas įgalioti kitą. Taip pat prašoma susimokėti nario mokesčių. Nario mokesčiai 25 dol. Prašoma ir aukų, kad galėtų Židinis išsilaikyti ir atlikti reikiamus remontus, pagerinimus.

G. T. INTERNATIONAL, INC. nauja paslauga: užtikrintas pristatymas žemiausia kaina 7 dienų laikotarpyje. Dabar nereikia rūpintis ar pasiūstas kargo ateis neišdruskytas ar visai jo negausite siūsdami jį per Maskvą. Už \$1.25/svaras (minimumas 100 svarų) jūsų siuntinys bus pristatytas į Rygos muitinę. Kreiptis — G. T. INTERNATIONAL INC, Cargo Division, 9525 South 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457. Telefonas (708) 430-7334.

KAIP MES ATKURSIME LIETUVOS EKONOMIJĄ?

Tokia tema spalio 14, sekmadienį, 1:30 val. popiet Kultūros Židinio mažojoje salėje kalbės prof. KAZIMIERAS ANTANAVIČIUS, Lietuvos Respublikos Aukščiausios Tarybos narys, ekonominės komisijos pirmininkas.

Popietę rengia ir visus kviečia atsilankyti

TAUTOS FONDAS

ŽINOMAS LIETUVOS PIANISTAS POVILAS STRAVINSKAS SOLINIS KONCERTAS

spalio 14 d., sekmadienį 4 v. popiet Kultūros Židinyje

PROGRAMA
Beethovenas
Chopin
Debussy

Bilietai — 10 dol.
studentams — 7 dol.

BALTIJOS RESTORANAS PRANEŠA

Baltijos restoranai praneša, kad pajavirina savo patarnavimus visuomenei.

Šalia pagrindinio meniu nuo trečiadienio iki penktadienio, tarp 11:30 v.r. ir 2 v. popiet, gamina bufetinio stiliaus priešpiečius — "Lunch Buffet". Įvairūs patiekalai. Visą įskaitant vienam asmeniui kaina — 5.95 dol.

Nuo 4 v. popiet iki 6:30 v. popiet bus duodami ankstyvūs pilni pietūs — "Early Bird Dinners". Kaina 9.50 dol. Pietūs duodami nuo trečiadienio iki šeštadienio imtinai.

Kiekvieną sekmadienį nuo 11:30 v.r. iki 4:30 v. popiet gaminamas "Champaign Buffet Brunch" už 8.95 dol., o iki 8 v.v. normalūs pietūs.

Restorane galima rengti įvairius pokylius bei subvimus su asmeniškai pritaikytais maisto patiekalais.

Informacijų ir rezervacijų reikalu prašoma skambinti: 718 846-5900.

Japonų televizijoje birželio 23 buvo parodyta vaizduojant "Baltijos tragedija". Filmą — vaizduojant suorganizavo NHK japonų televizijos korporacija. Vaizduojant daugiausia parodyta vaizdų iš Estijos. Taip pat filmuota ir Gerimanto Peniko pilnaudota medžiaga. Vaizduojant laimėjo "Galaxy Prize" premiją.

"Vilija", New Yorko Vyr. skaucių židinis, rengia sueigą spalio 17, trečiadienį, Aldonos Žukienės rezidencijoje: 19 Willow Lane, Great Neck, N.Y. 11023. Tel. 516 487-3704.

"ŽAIBAS" NR. 6 — maisto produktai bus pristatyti jūsų nurodytu adresu bet kur Lietuvoje 10 darbo dienų laikotarpyje. 10 sv. miltų, 10 sv. cukraus, 5 sv. ryžių, 5 sv. konserv. druska, 4 sv. valg. druska, 18 oz. riešutinis sviestas, 2 dež. džiovintų slyvų, 2 dež. razinų, 64 oz. aliejus, 1 dež. įvairių arbatų, 39 oz. pupelių kavos, 12 oz. kakavos. Pilna kaina \$100.00 — kreiptis "ŽAIBAS" 9525 South 79th Ave., Hickory Hills, IL, 60457. Telefonas (708) 430-8090.

Kalėdinis konteineris Lietuvos vaikai ir seneliai yra ruošiamas Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos. Turintys naujų arba mažai naudotų ir švarių šiltų drabužių, paltų, žaisluokų, batų, botų ir t.t., prašomi juos paaukoti kalėdiniam konteineriui. Daiktus galima pristatyti ketvirtadieniais nuo 12 val. dienos iki 3 val. popiet ir šeštadieniais nuo 9:30 iki 12:30 Kasos kredito unijos antro aukšto patalpose. Nuo liepos mėnesio, Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa yra pasiuntusi du 40 pėdų konteinerius knygų ir vieną medicininių reikmenų į Lietuvą.

Kalėdinis konteineris bus skirstomas Lietuvos vargingiausiems žmonėms, našlaičiams, senelių prieglaudoms ir pan. New Yorko ir apylinkių lietuviai prašomi būti kuo dosnesni savo daiktų aukom ir finansine parama šiam projektui. Čekius galima rašyti Lithuanian Catholic Religious Aid, 351 Highland Blvd., Brooklyn, New York 11207.

Tautiniai lietuviški moteriški drabužiai, 5 pėdų aukščiui, beveik nauji. Rašyti: S. Makutėnas, 7848 N. Teel Way, Indianapolis, IN 46256.

G. T. INTERNATIONAL, INC. rašo vietinius bilietus ir tvirtina Aerofloto reisu atvykstantiems iš Lietuvos. Taip pat parūpinama profesionalų pasitikimą ir persodinimą New Yorko bei Washingtono Aerouostuose. Prašome kreiptis: G. T. INTERNATIONAL INC., 9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL. Tel. (708) 430-7272.

Kun. Virginijus Lenkaitis iš Lietuvos yra atvykęs pasisvečiuoti Amerikoje ir susipažinti su lietuvių gyvenimu. Jis yra gimęs 1956, į kunigus įšventintas 1980 birželio 1. Kurį laiką buvo vikaru Šančių bažnyčioje, o dabar yra Veliunos klebonas. Yra sustojęs Apreiškimo parapijos klebonijoje.

Apreiškimo parapija kartu su kelionių agentūra "Vytiš" šią žiemą rengia kelionę į Floridą ir Karibų salas. Kelionė įvyks sausio 11-18. Trys dienos bus praleistos įspūdingame Disney World, o po to bus plaukiojama keturias dienas Karibų jūroje. Bus aplankytos trys salos. Registracijos ir informacijos reikalais kreiptis į kelionių agentūrą "Vytiš" 718 769-3300.

Dalia R. Kavaliūnas-Bitėnas, Bronxville, N.Y., apmokėjo dvi prenumeratas ir dar pridėjo spaudai paremti 50 dol. Geradariui nuoširdus ačiū.

A. Juškys, Bricktown, N.J., metinei prenumeratai ir spaudos darbams atsiuntė 40 dol. Dėkojame.

Solistė Lionė J. Mathews, turinti sėkmingą balso studiją Manhattane, *Darbininkui* stiprinti atsiuntė 30 dol. auką. Nuoširdus ačiū.

J. Ambrozaitis iš Middlebury Conn., atnaujino prenumeratą su 40 dol. auka. Dėkojame.

LMKF New Jersey ir New Yorko klubų piknikas įvyks spalio 13, šeštadienį, 3 val. popiet Federacijos pirmininkės Aldonos Pintsch rezidencijoje. Ta proga įvyks atsisveikinimas su buvusiu New Jersey klubo pirmininke Aldona Rygeliene, kuri išsikelia į Conn. valstiją nuolatiam apsigyvenimui. Kviečiamos New Jersey ir New Yorko klubų narės su šeimomis.

Balfas kiekvienais metais spalio mėnesį skelbia aukų vaju, kad galėtų sutelkti pajamų šalpos reikalams. New Yorko šimtas skyrius pagal turimus adresus išsiuntė laiškus prašant aukos. Aukos prašoma siųsti adresu: Lithuanian Relief Fund, P. O. Box 81, Woodhaven, N.Y. 11421. Gautas aukos persiunčiamos Centro valdybai Chicagoje.

KASOS kredito Unija New Yorko organizuoja specialų naujų automobilių išpardavimą su didelėmis nuolaidomis ir lengvomis paskolomis. Kasoje bus gaunami mašinų parduotuvėms adresai, kuriuose su Kasos pažymėjimu ir paskola bus galima nusipirkti naujas, 1991 metų mašinas su nuolaida ir be įmokėjimo. Specialus išpardavimas įvyks š.m. spalio 19-21 dienomis, todėl prašoma kreiptis į Kasos įstaigą, gauti reikalingas informacijas ir pasinaudoti reta proga pigiai nusipirkti naują 1991 m. modelio mašiną. Kasos telefonas 718-441-6401. Darbo valandos: kasdien nuo 9 val. ryto iki 3 val. popiet. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 7:30 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9 iki 1 val. popiet.

Meilutė Ivašauskas, Union, N.J., užsakė *Darbininką* dr. A. Lucas, Springfield, Conn., ir spaudos palaikymui dar pridėjo 25 dol. auką. Dėkojame spaudos rėmėjai už naują skaitytojų ir paramą spaudos darbams.

EKSKURSIJA Į PIETUS

Apreiškimo parapija drauge su kelionių biuru Vytis sausio mėnesį rengia gražią ekskursiją į Floridą, kur aplankys žymiąsias turistines vietas ir paskui laivu plauks į Karibų salas. Klebonas ir parapijos taryba kviečia parapiečius susidomėti šia ekskursija, kuri kiekvienam padės lengvai keliauti ir pamatyti gražius pietų kraštus, kur vieši amžina vasara. Kelionė — graži pramoga ir poilsis.

Patiksliname. Rašant praeitame numeryje apie Tadą Klimą ir jo kelionę į Pietų Ameriką, į Braziliją, įsibrovė porą netikslumų. Ten pasakyta, kad jis yra N. Y. Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirmininku. Tokiu jis nėra ir nebuvo. Į Braziliją išvyko grynai atostogų tikslais ir ten nieko bendro neturės su Pasaulio Jaunimo kongresu.

DOKUMENTINĖ VAIZDAJUOSTĖ IŠ LIETUVOS

New Yorke svečiuojasi Algimantas Maceina, kuris gamina vaizduojant (video) iš Lietuvos kultūrinio gyvenimo ir šiaip kitas dokumentines vaizduojant. Vieną tokią vaizduojant *The Black Box* jis demonstruos spalio 11, ketvirtadienį, 8 v.v. Gas Station teatre, 2nd Street ir Ave B. Įėjimas 3 dol. Parodžius vaizduojant, bus diskusijos su jos gamintoju. Šiuo klausimu daugiau informacijų teikia: 212 228-4587.

NAUJŲ AUTOMOBILIŲ SPECIALUS IŠPARDAVIMAS įvyks spalio 19, 20 ir 21 dienomis. Kreipkitės į KASĄ ir gausite nuorodymus kuriose automobilių parduotuvėse su KASOS paskola ir su didele nuolaida bus galima nusipirkti naujas, 1991 metų, modelio mašinas. Ta proga ketvirtadienį, spalio 18, KASOS įstaiga veiks nuo 9 val. ryto iki 7:30 val. vakaro, o spalio 19 ir 20 (penktadienį ir šeštadienį) iki 5 val. vakaro.

LIETUVIŲ FONDO VAJUS

Skelbiamas 1990 metų Lietuvių Fondo vaju New Yorko ir apylinkių lietuviams. Lietuvių Fondas iš savo palūkanų ką tik išdalino 200,000 dol. su viršum įvairiems mūsų veiklos kultūriniais reikalams, be kurių egzistencijos lietuvių veikla būtų bereikšmė.

Lietuvių Fondas pertvarkė savo nuostatus ir jau gali remti Lietuvos laisvinimo reikalus.

Visi kviečiami įamžinti savo vaikučius, tėvelius, gimines ir save į šio Lietuvių Fondo rėmėjų eiles. Taip pat skatinami visi, au-

Juozas Blažys iš Holliston, Mass., atsiuntė 50 dol. prenumeratai atnaujinti ir spaudai paremti. Ačiū už viską.

Tėvai Jėzuitai iš Montreal, Kanados atsiuntė 50 dol. — atnaujino prenumeratą ir pridėjo auką. Nuoširdi padėka.

Kun. Paulius Sabulis iš Waterbury, Conn., visada remia spaudą. Labai ačiū už 45 dol. čekį.

Vytautas Žukas iš Great Neck, N.Y., treči metai atsiunčia prenumeratos atnaujinimui po 50 dol. Padėka spaudos rėmėjui.

Regina Trakimas iš Worcester, Mass., atnaujino prenumeratą, gi spaudos palaikymui pridėjo 60 dol. auką. Labai ačiū.

R. Markevičius iš Woodhaven, N.Y., ketvirti metai atsiunčia dvigubą prenumeratos mokesčių. Padėka už dosnumą.

Conrad Kester-Kašėta, Belleville, N.J., eilę metų prisiminėdamas a. a. Rožės Šimelienės mirties metines, atsiunčia *Darbininkui* po 100 dol. Šiais metais, atsilankęs į *Darbininko* administraciją, taip pat užprašė mišias už velionę Vėlinių progą. Mišios bus aukojamos lapkričio 10 lietuvių pranciškonų koplyčioje Brooklyne. Geradariui dėkojame.

MIRĖ DR. JONAS MOCKUS

Anglijoje gyvenęs dr. Jonas Mockus-Mockevičius mirė liepos mėnesį Ispanijoje, kur buvo nuykęs atostogauti. Palaidotas Anglijoje, Derby mieste, šalia pirmos žmonos, kuri mirė 1952 m.

Velionis Vilkaiviškio gimnaziją baigė 1927 m., ir 1933 metais baigė Vytauto Didžiojo universiteto medicinos fakultetą. Praktikavosi Kaune, dirbo Klaipėdoje. Vokiečiams atėmus Klaipėdą, persikėlė į Alytų. Po karo iš Vokietijos išvyko į Angliją, apsigyveno Darby mieste, vertėsi gydytojo praktika. Mirus pirmajai žmonai, 1955 m. vedė kitą — lietuvaite. Mėgo keliauti. Šiais metais pasitraukė į pensiją ir kelionėje po Ispaniją mirė. Prieš 10 metų buvo atvykęs į Ameriką, lankė Kultūros Židinyje ir *Darbininko* redakcijoje.

Darbininkui šią žinią perdavė Liudas Tamošaitis, velionio mokslo draugas, o jam skambino telefonu velionio našlė.

LITHUANIAN FOUNDATION, INC.
3001 W. 59th St.
Chicago, Illinois 60629

(Pavardė ir vardas)

(Nr. ir gatvė)

(Miestas, valstija ir Zip)

Lietuvių Fondo penktam milijonui aukoju \$.....

Įnašas mano vardu Įnašas įamžinti

Esu LF narys Nr. Nesu

Data Parašas

Čekius rašyti Lietuvių Fondo vardu.

Sudarant testamentus prašoma įrašyti ir Lietuvių Fondą angliškai:
LITHUANIAN FOUNDATION, INC., A NOT-FOR-PROFIT, TAX EXEMPT,
ILLINOIS CORPORATION, 3001 W. 59th St., Chicago, IL 60629